

**BUDAPESTI GAZDASÁGI EGYETEM
GAZDÁLKODÁSI KAR ZALAEGERSZEG**

**A TRANSTANK KFT.
vállalatirányítási rendszerének
bemutatása az ADR és a CEFIC
előírásának tükrében.**

Belső konzulens: Nagyné Halász Zsuzsanna

Külső konzulens: Nagyné Mészáros Judit

Márkus Petra

Nappali

**Gazdálkodási és
menedzsment szak**

**Szolgáltatásmenedzsment
szakirány**

NYILATKOZAT

a szakdolgozat digitális formátumának benyújtásáról

A hallgató neve: Márkus Petra
Szak/szakirány: Gazdálkodási és menedzsment szak/
Szolgáltatásmenedzsment szakirány

Neptun kód: dwfq7i * A dolgozat védésének dátuma (év): 2016
A szakdolgozat címe:

A TRANSTANK KFT. vállalatirányítási rendszerének bemutatása az ADR és a
CEFIC előírásának tükrében.

Belső (operatív) konzulens neve: Nagyné Halász Zsuzsanna
Külső (szakmai) konzulens neve: Nagyné Mészáros Judit

Legalább 5 kulcsszó a dolgozat tartalmára vonatkozóan:

TRANSTANK Kft., ADR, minőségirányítási rendszerek, ISO, vállalatirányítási
rendszerek, SPED2000, Libra

Benyújtott szakdolgozatom **nem titkosított / titkosított**.

(Kérjük a megfelelőt aláhúzni! Titkosított dolgozat esetén a kérelem digitális
másolatának a szakdolgozat digitális formátumában szerepelnie kell.)

Hozzájárulok / nem járulok hozzá, hogy nem titkosított szakdolgozatomat az
egyetem könyvtára az interneten a nyilvánosság számára közzétegye. (Kérjük a
megfelelőt aláhúzni!) Hozzájárulásom - szerzői jogaim maradéktalan tiszteletben
tartása mellett -nem kizárólagos és időtartamra nem korlátozott felhasználási
engedély.

Felelősségem tudatában kijelentem, hogy szakdolgozatom digitális
adatállománya mindenben eleget tesz a vonatkozó és hatályos intézményi
előírásoknak, tartalma megegyezik nyomtatott formában benyújtott
szakdolgozatommal.

Dátum: 2016.05.31.....

.....
hallgató aláírása

A digitális szakdolgozat könyvtári benyújtását és átvételét igazolom.

Dátum: 2016. MÁJ 31.....

Budapesti Gazdasági Egyetem
Gazdálkodási Kar Zalaegerszeg
Könyvtár
8900 Zalaegerszeg
Gasparich u. 18/A
Adószám: 15329822-2-42

.....
könyvtári munkatárs

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés	2
2. TRANSTANK Kft. bemutatása	3
2.1 A társaság tevékenységi köre	4
2.2 A TRANSTANK Kft. szervezeti felépítése	5
2.3 A vállalatra vonatkozó szabályok és elvárások	7
3. A veszélyes áruk fuvarozása és azok előírásai	9
3.1 ADR	9
3.1.1 „A” melléklet	13
3.1.2. „B” melléklet	13
3.1.3. Veszélyes áruk osztályba sorolása az ADR szerint.....	14
4. Minőségirányítási rendszerek	18
4.1 A TRANSTANK Kft. minőségirányítási rendszere (MSZ EN ISO 9001:2009) ..	22
4.2 SQAS értékelő rendszer ismertetése	25
4.2.1 CEFIC	26
4.2.2 Az SQAS felülvizsgálati kérdésjegyzék elemei	28
4.2.2.1 SQAS felülvizsgálati folyamat ábrája	29
5. Vállalatirányítási rendszerek	30
5.1 TRANSTANK Kft. információs rendszereinek bemutatása	32
5.1.1 SPED 2000	32
5.1.2 Libra rendszer alkalmazása.....	38
6. Észrevételek és javaslatok a továbbfejlesztésre	45
7. Összegzés	48
8. Irodalomjegyzék	49
9. Ábrajegyzék, táblajegyzék	51
10. Mellékletek listája	52
11. Mellékletek	53

1. Bevezetés

A szakmai gyakorlatomat a TRANSTANK Nemzetközi Tankautó Fuvarozási Kft-nél töltöttem, így lehetőségem nyílt arra, hogy betekintést nyerjek egy sikeres vállalkozásnak a fuvarozási tevékenységébe, és az itt megszerzett tapasztalataimmal és a cégnél dolgozó, szakemberek segítségével megírhattam a szakdolgozatomat. A dolgozatomban az árutovábbítás egyik speciális részével foglalkoztam, a veszélyes áruk fuvarozásával és szállítmányozásával, amelyet szeretnék megismertetni az olvasóval, a vállalatirányítási rendszer működésének szempontjából.

A közúti vegyiárus tartálykocsis fuvarozás és szállítmányozás nagy felelősséggel jár, mint környezetvédelem, közlekedésbiztonság és mindenkor minőség szempontjából, valamint képzett szakembereket igényel. A veszélyes áruk szállítását számos előírás szabályozza, amelyek közül az egyik legfontosabb az ADR a Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról szóló Európai Megállapodás, melyet 1957-ben Genfben kötöttek, s amelyhez Magyarország 1979-ben csatlakozott.

A gyakorlatom során megismerkedtem a cég vállaltirányítási rendszereivel, így például a Libra rendszerével, amely integráltsága révén segíti a vállalatot az operatív és adminisztratív tevékenységek összetett lefedésben és a vezetői döntéshozatalban. Ezen kívül a tevékenységre speciálisan fejlesztett SPED 2000 nevű vállalatirányítási rendszert is tanulmányozhattam, amely a TRANSTANK tevékenységének valamennyi szegmensét menedzseli. Továbbá a minőségirányítási rendszerbe is betekintést nyerhettem, amelyet az Európai Vegyipari Tanács (**CEPIC**) által összeállított szigorú követelmény rendszer (**SQAS= Safety: Biztonság, Quality: Minőség, Assessment System: Értékelési rendszer**) alapján működtet, és ezáltal elkészítették a társaság minőségi, biztonsági és környezetvédelmi komplex irányítási rendszerét az MS EN ISO 9001: 2009 Nemzetközi Minőségbiztosítási Szabványának megfelelően.

A következő fejezetekben ezeket a rendszereket és a veszélyes áruk szabályozását szeretném közelebbről bemutatni a TRANSTANK Kft. működésének szempontjából.

2. TRANSTANK Kft. bemutatása

A TRANSTANK Nemzetközi Tankautó Fuvarozási Kft-t 1990-ben alakult.

A vállalkozás formája új volt, de a jogelőd révén 1980 óta foglalkozik belföldi és nemzetközi tartálykocsis fuvarozással és szállítmányozással. A cégnél jelenleg 93 fő dolgozik, ebből 14 fő irodai dolgozó. A

vállalat kulcsfontosságúnak tartja szakembereik, munkatársaik rendszeres szakmai oktatását, továbbképzését, munkájuk minősítését.

A vállalkozás Magyarország egyik legjelentősebb speciális járműparkjával rendelkezik, melyet folyamatosan korszerűsítenek a nemzetközi környezetvédelmi és az ADR előírásoknak megfelelően.

ADR-es áruk fuvarozására is alkalmas speciális hőszigetelt, fűthető tartály félpótkocsik, konténerek, valamint Mercedes, Renault / EUR 5, EUR 5 EEV, EUR 6/ kompresszorral ellátott vontatókkal végzik a tevékenységüket.

Gépjárműveik mindegyike mobiltelefonnal és GPS-vel felszerelt, ezáltal a teljesítésről mindig pontos információt kapnak.

Megrendelőik igényeinek kielégítését tartják a legfontosabbnak, emellett precíz és biztonságos fuvarozással kívánják sikereiket bővíteni. ¹

¹ <http://www.transtank.hu/>

2.1 A társaság tevékenységi köre

Fő tevékenységi területe:

- nemzetközi és belföldi vegyi áru fuvarozása hőszigetelt tartályokkal,
- és a tevékenységhez kapcsolódó szállítmányozás

Az alábbi veszélyes árukat fuvarozza a cég:

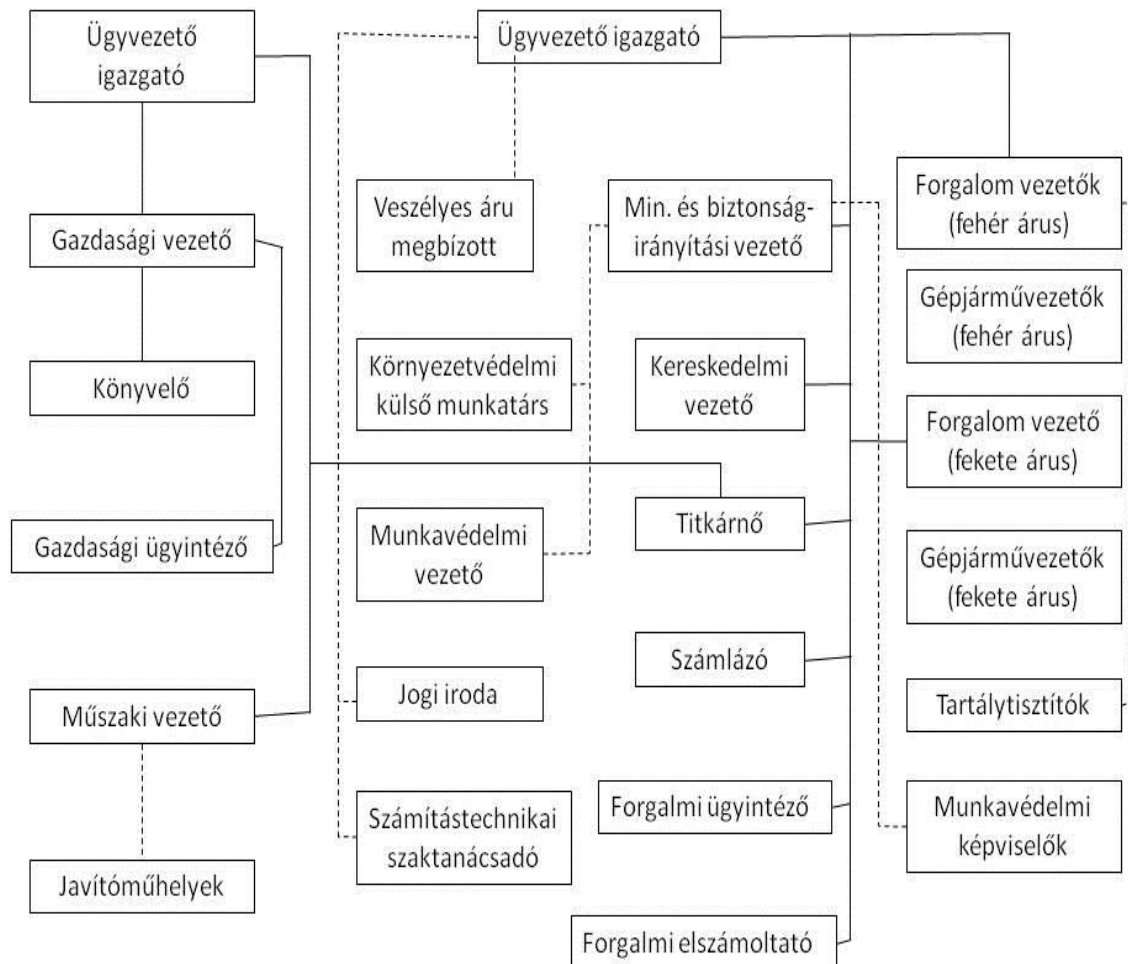
- folyékony vegyi anyagokat
- olajipari származékokat
- bitument, ipari fűtőolajt
- veszélyességüktől függően ADR 3.,5.1, 6.1, 8,9. osztályba sorolt árukat

A TRANSTANK Kft. a fuvarozásra, szállítmányozásra, technikai eszközökre vonatkozó törvényeket, rendeleteket, szabványokat a szolgáltatása folyamán szigorúan betartja.

A munkafolyamat alkalmazás érdekében a társaság tagja minden olyan szakmai szervezetnek, ahol a törvényi előírások előkészítése, értékelése zajlik, ezáltal a hatályos rendeleteket azonnal tudják alkalmazni.

Ennek megfelelően a Társaság tagja a Magyar Közúti Fuvarozók Egyesületének. (Vállalat Minőségirányítás Kézikönyve 2015)

2.2 A TRANSTANK Kft. szervezeti felépítése

1. ábra A TRANSTANK Kft. szervezeti felépítése

(Forrás: Vállalati anyag – Minőségirányítási Kézikönyv)

Jelmagyarázat: — TRANSTANK Kft. alkalmazottai
 - - - - Külsős szolgáltatók, és minőségirányítással kapcsolatos feladatokat ellátó szervezet

A TRANSTANK KFT. vezetőségének tagjai:

- ügyvezető igazgató
- gazdasági vezető
- minőség-és biztonságügyi vezető
- forgalom vezetők

- műszaki vezető
- kereskedelmi vezető

A vezetőség és az irányításuk alá tartozó dolgozók szolgáltatással kapcsolatos feladatait, felelősségét és a hatáskörét a munkaköri leírások tartalmazzák. A munkaköri leírás, valamint a Minőségirányítási Kézikönyv, Gépjárművezetői Kézikönyv és minőségügyi eljárások biztosítják az alábbiakat:

- a) A fuvarozással, szolgáltatásokkal kapcsolatos minőségi problémák feltárását és nyilvántartását.
- b) Helyesbítő és megelőző tevékenység kezdeményezését a fuvarozási és szolgáltatási nem megfelelések megelőzésére, megakadályozására.

A vállalat ügyvezető igazgatója kijelölte a vezetőség képviselőjét, a minőség- és biztonságügyi vezetőt a szabvány előírásai alapján.

A minőség- és biztonságirányítási vezető (továbbiakban MIR és EBK vezető) felelős a minőség- és EBK-irányítási rendszernek (Egészségvédelmi, Biztonságtechnikai és Környezetvédelmi irányítási rendszernek) az előírásokban rögzített követelmények szerinti megvalósításáért és szakmai vezetéséért, valamint a társaság képviseletéért a minőségügyel kapcsolatos kérdésekben a szervezeten belül és kívül, operatív partnerként az auditálók felé.

Az ügyvezető igazgató a MIR és EBK vezető hatáskörét és felelősségét a munkaköri leírásában egyértelműen definiálja, írásbeli megbízást kap a társaság minőségirányítási rendszerének vezetésére. Minden jogkörrel rendelkezik a minőségügyi előírások betartásához, érvényesítéséhez, az előírt szabályozások végrehajtásának ellenőrzéséhez.

A MIR és EBK vezető fő feladatai röviden:

- jóváhagyásra előkészíti a társaság Minőségirányítási Kézikönyvét,
- tervezi és irányítja a belső minőségirányítási felülvizsgálati programok végrehajtását,
- illetékes az összes minőségügyi eljárás és munkautasítás elkészítésében,
- információkat nyújt a minőség- és biztonságügyi, környezetvédelmi, egészségügyi problémákról és javaslatokat tesz azok megoldására, az SQAS követelményeinek figyelembe vételével,

- elvégzi a külső beszállítók és alvállalkozók minősítését a felsővezetői értekezleten, jóváhagyatja az elfogadott alvállalkozók jegyzékét,
- minden év elején elkészíti a minőségfejlesztési tervet, amelyet véleményeztet, elfogadtat a felső vezetéssel,
- félévente beszámol a vezetésnek a minőségirányítási és EBK rendszer eredményességéről, (Vállalat Minőségirányítás Kézikönyve 2015)

A cégen belüli belső kommunikáció fórumai, eszközei a minőségirányítási kézikönyve alapján:

- év végi értekezlet
- vezetői értekezlet (áttekintő értekezlet)
- munka értekezlet (napi operatív feladatok megbeszélése, a munkatársak tájékoztatása)
- „SQAS” konzultáció (gépjárművezetők és minőségirányítási vezetők között)
- gépjárművezetők és a forgalom vezetők illetve műszaki vezető közötti napi kommunikáció

2.3 A vállalatra vonatkozó szabályok és elvárások

A TransTank Kft. teljes körűen betartja és alkalmazza a hazai törvények és a nemzetközi szervezetek fuvarozásra és szállítmányozásra vonatkozó előírásait, ilyenek például az **EK 561 rendelet**, ami a vezetés és pihenő időket szabályozza, és az **ADR** előírások, ezen felül megfelelő biztosítások megkötésével felelősséget vállal a megbízók igényeinek teljes körű kiszolgálásáért.

A társaság első fuvarozóként szerezte meg az országban az **ISO 9001** tanúsítványt 1996-ban, és 2000-ben szintén elsőként került fel a magyar fuvarozók közül az Európai Vegyipari Szövetség (**CEFIC**) által felülvizsgált, értékelt közúti fuvarozók és szállítmányozók listájára.

Ez a felülvizsgálat, az **SQAS** (SQAS: Safety: biztonság, Quality: minőség, Assesment System: értékelési rendszer), mely a cég összes tevékenységét érinti. Minden egyes apró részletet ellenőriz és egy szigorú követelményrendszert állít a vállalat számára. Jelenleg ezt a rendszert Magyarországon 20 auditált magyar cég alkalmazza. Kevés vállalat tud megfelelni a szigorú előírásoknak, követelményeknek, de ez a rendszer leegyszerűsíti az ellenőrzési folyamatokat, és

tökéletesen átlátható képet ad a cégről. Bővebben a 4.2. fejezetben ismertetem az SQAS szerepét a TRANSTANK Kft. vállalatirányítási rendszerében.

A TransTank Kft. alapvető célja, hogy magas minőségi szinten megfeleljen partnereik igényeinek, a CEFIC irányelveinek betartásával, különösen a közlekedésbiztonságra, a környezetvédelmi és az ADR előírásokra vonatkozóan.²

---

² <http://www.transtank.hu/>

3. A veszélyes áruk fuvarozása és azok előírásai

*Veszélyes árunak nevezzük az olyan anyagokat, készítményeket, oldatokat, keverékeket vagy ezeket tartalmazó tárgyakat, amelyek természetüknél fogva, fizikai, kémiai vagy egyéb tulajdonságaik miatt veszélyt jelentenek a szállítás közben a környezetre vagy rendre, különösen a személyes épségre, egészségre embereken vagy állatokon, és amelyek a jogszabályok szerint veszélyes áruként vannak besorolva.*³

A veszélyes áruk szállításának rizikóját sokan hajlamosak lebecsülni, holott nem létezik olyan veszélyes áru, amely teljes mértékben veszélytelen lenne élő anyagra és a környezetre. Minden ismeretlen, nem tisztázott eredetű vagy egyértelműen nem azonosítható veszélyes árut az illetékes szakértőnek kell beazonosítania, amíg ez nem történik meg, addig az árut mérgezőnek és tűz- és robbanásveszélyesnek kell tekinteni.⁴

Az egyes közlekedési ágazatok veszélyes áru szállítási szabályzatai:

- Közúton: ADR
- Vasúton: RID
- Belvízi közlekedésben: ADN
- Tengerhajózásban: IMDG kódex
- Légi közlekedésben: ICAO TI / IATA DGR⁵

Az összes felsorolt előírások alapjait az ENSZ mintaszabályzat és az ENSZ Vizsgálatok és kritériumok kézikönyve adja.

3.1 ADR

A veszélyes áruk közúti szállítását a Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról szóló Európai Megállapodás szabályozza, vagyis rövidítve az ADR.

Az ENSZ keretében, 1957-ben Genfben jött létre, amelyhez Magyarország 1979-

---

³ Gerhard – Markus Mayer – Erdei Péter: Veszélyes áruk szállítása, 2014

⁴ <https://www.nkh.gov.hu/hu/web/kozuti-gepjarmu-kozlekedesi-hivatal/hir/-/hir/188307/true>

⁵ <https://hu.m.wikipedia.org/wiki/Veszelyesaruk>

ben csatlakozott. Az 1979. évi 19. törvényerejű rendelettel került be a magyar jogrendbe.

Az ADR a belföldi és a nemzetközi forgalomban egyaránt használatos. (Hazánkban belső joggá vált, ez azt jelenti, hogy a magyar hatóságok az ADR előírásait használják még akkor is, ha a küldemény nem tagállam országból vagy országba érkezik Magyarország érintésével.) (Szucsákné dr. Ó. Á. – Király É. – dr. Tokodi J. 2006, 115. old.)

Az ADR jogszabály szerint a veszélyes áruk azok az anyagok vagy tárgyak, amelyek szállítását az ADR tiltja vagy csak bizonyos szabályok betartása mellett engedélyez a gépjármű fuvarozás szempontjából. (Gerhard - Markus M. - Erdei P. 2014, 8. old.) Az ilyen járműveknek felszereltségére, megjelölésére, üzemeltetésére, a szállított veszélyes áruk csomagolására, kezelésére, szállítására speciális előírások vonatkoznak. (Szucsákné dr. Ó. Á. – Király É. – dr. Tokodi J. 2006, 104-105. old.)

A TRANSTANK Kft.-t az alábbi kötelezettségek terhelik:

Fuvarozóként felelős:

- ellenőrizni, hogy a veszélyes áru szállítása engedélyezett-e,
- a feladótól származó összes információ, fuvarokmány és annak mellékletei (pl. engedélyek, nagykonténerek vagy gépjármű rakjegyzék, stb.) meglétéért, és hogy ezek kísérik a küldeményt,
- a rakomány és a jármű nyilvánvaló hiányosságainak, az esetleges tömörtelenségeknek, repedéseknek valamint a tartozékok hiánytalan meglétének szemrevételezéssel történő ellenőrzéséért,
- a tartányok következő időszakos vizsgálata érvényességi dátumának ellenőrzéséért (nem lehet túlhaladott; ha van, átmeneti előírások figyelemmel kíséréséért),
- a jármű tábláinak és jelölésének ellenőrzéséért,
- a jármű túlrakásának ellenőrzéséért,
- a járművekhez tartozó előírt eszközök/felszerelés meglétéért (az írásbeli utasítás szerint).

Ha a vállalat saját maga végzi a töltést, akkor töltőként is van felelőssége, amik a következők:

- a tartánynak és szerelvényeinek kifogástalan műszaki állapotáért a betöltés előtt,
- a tartányvizsgálati határidők betartásáért,
- a tartány helyes megtöltéséért (csak engedélyezett áruk!),
- a legnagyobb töltési fok és az űrtartalom/literenkénti legnagyobb töltési tömeg figyelembevételéért,
- a zárószervezetek zárt állásáért és tömörségéért azok tisztaságáért a betöltés után (a tartány külsején ne tapadjon a betöltött anyag maradéka),
- a narancssárga táblák, veszélyességi bárcák vagy a nagy bárcák, valamint hevített és környezetet veszélyeztető jelölések elhelyezéséért a tartányon, járművön és nagy- és kiskonténeren, amennyiben ő készíti elő a veszélyes árut a fuvarozásra (ezeket a táblákat és bárcákat a 3.1.3 fejezetnél fejtem ki bővebben),
- ömlesztett áru szállításakor az előírások betartásáért.

A TRANSTANK Kft., mint üzembetartó felel az alábbiakért:

- a tartány konstrukciójára, szerelvényeire, vizsgálatára és jelölésére vonatkozó előírások betartásáért,
- a tartány és szerelvényeinek karbantartásáért,
- baleset vagy javítás után esetleges soron kívüli vizsgálatok elvégzéséért.

Fontos még megemlíteni a gépkocsivezetők kötelezettségeit is, felelnek az alábbiakért:

- azért, hogy a szállítóegységet csak a kötelességeiről és a szállítással kapcsolatos különleges tudnivalókról kapott utasítás után veszi át,
- az előfeltételek teljesítéséért (ADR-igazolás a gépkocsivezető kiképzéséről),
- a szállítóegységre és rakományra vonatkozó előírások betartásáért,
- a feliratok, veszélyességi bárcák, nagy bárcák, táblák és egyéb, a veszélyes árra és a járműre vonatkozó információ ellenőrzéséért,
- a kísérő okmányok (fuvarokmányok, írásbeli utasítás, engedélyek) és felszerelési tárgyak meglétéért,

- a véralkoholszint betartásáért
- együtt kell működnie a hatósági rendvédelmi szolgálat részéről történő gépkocsi ellenőrzésénél (fuvarokmányok és kiegészítő eszközök bemutatása, a szállított áruból bizonyos mennyiség, ill. rész kiszolgáltatásáért). (Gerhard – Markus M. – Erdei P. 2014, 14-19. old.)

Ezen felsorolt kötelezettségek alapján, ki szeretném emelni az okmányokat. Az okmányoknak nélkülözhetetlen szerepük van a veszélyes áruk nemzetközi szállításában, mivel ha adminisztratív hiba történik az okmányozásban, az hátráltathatja a szállítás zavartalan elvégzését. Másrészről a megtévesztő, nem előírászerűen kitöltött és alkalmazott okmányok súlyos következményeket okozhatnak a szállítás során.

A következő okmányok szükségesek a veszélyes áruk szállításához, amelyeket konkrétan említettem az előző felsorolásokban (kötelezettségekben):

- biztonsági adatlap (az anyag vagy keverék biztonságos kezelésével, használatával kapcsolatos információkat tartalmazza, a TRANSTANK-nál CD-n tárolják őket.)
- fuvarokmány,
- írásbeli utasítás (vezetőfülkében jól látható helyen kell tartani, balesetek és rendkívüli események esetén kell alkalmazni)(5. számú melléklet),
- jármű jóváhagyási igazolás (3. számú melléklet),
- ADR oktatási bizonyítvány (7. számú melléklet),
- tisztítási bizonylat (7. számú melléklet).⁶

Az ADR két részből áll „A” és „B” mellékletekből. Az előírásokat folyamatosan fejlesztik a változó követelményeknek eleget téve. A módosítás általában 2 évente történik meg.

Az ADR „A” és „B” Melléklete összesen kilenc részből áll. Az „A” Melléklet az 1 – 7. részből, a „B” Melléklet a 8. és 9. részből.

---

⁶ <http://www.nkh.gov.hu/web/kozuti-gepjarmu-kozlekedesi-hivatal/hir/-/hir/188307/true>

3.1.1 „A” melléklet

Az ADR második cikkely értelmében az **„A” Melléklet** a következőket foglalja magába:

- a) azokat a veszélyes árukat, amelyek a nemzetközi szállításból ki vannak zárva;
- b) azokat a veszélyes árukat, amelyek nemzetközi szállítása engedélyezett és a szállításukhoz előírt feltételeket

Az „A” melléklet az Általános előírások és a veszélyes anyagokra és tárgyakra vonatkozó előírások:

- 1. rész:** Általános előírások
- 2. rész:** Osztályozás
- 3. rész:** A veszélyes áruk felsorolása, különleges előírások és a korlátozott és az engedményes mennyiségben csomagolt veszélyes árukra vonatkozó mentességek
- 4. rész:** A csomagolásra és a tartományokra vonatkozó előírások
- 5. rész:** Feladási eljárások
- 6. rész:** A csomagolóeszközök, nagyméretű csomagolóeszközök (IBC-k), a nagycsomagolások, a tartályok és az ömlesztett áru- konténerek gyártására és vizsgálatára vonatkozó előírások
- 7. rész:** A szállítás feltételeire, a berakásra, a kirakásra és az árukezelésre vonatkozó előírások

3.1.2. „B” melléklet

Az ADR második cikk értelmében a **„B” Melléklet** a veszélyes árukat szállító járművek szerkezetére, felszerelésére és üzemeltetésére vonatkozó feltételeket határozza meg.

Ezek tulajdonképpen a fuvarozásra és fuvareszközökre vonatkozó rendelkezések.

„B” melléklet A szállítóeszközökre és a szállításra vonatkozó előírások:

8. rész: A jármű személyzetére, felszerelésére, üzemeltetésére és az okmányokra vonatkozó követelmények

9. rész: A jármű szerkezetére és a jóváhagyására vonatkozó követelmények

3.1.3. Veszélyes áruk osztályba sorolása az ADR szerint

	1 osztály	Robbanó anyagok és tárgyak		4.3 osztály	Vízzel érintkezve gyúlékony gázokat fejlesztő anyagok
	2.1 osztály	Gyúlékony gázok		5.1 osztály	Gyújtó hatású (oxidáló) anyagok
	2.2 osztály	Nem gyúlékony, nem mérgező gázok		5.2 osztály	Szerves peroxidok
	2.3 osztály	Mérgező gázok		6.1 osztály	Mérgező anyagok
	3 osztály	Gyúlékony folyadékok		6.2 osztály	Fertőző anyagok
	4.1 osztály	Gyúlékony szilárd anyagok, önreaktív anyagok és szilárd érzéketlenített robbanóanyagok		7 osztály	Radioaktív anyagok
	4.2 osztály	Öngyulladásra hajlamos anyagok		8 osztály	Maró anyagok
				9 osztály	Különféle veszélyes anyagok és tárgyak

2. ábra A veszélyes áruk osztályba sorolása az ADR szerint

(Forrás: ADR Megállapodás)

A TRANSTANK Kft-nél a 3. osztályú gyúlékony folyékony anyagok, a 6.1 osztályú mérgező anyagok, a 8. osztályú maró anyagok és a 9. osztályú különféle veszélyes anyagok és tárgyak bárcáját használják. A magas hőmérsékletű anyagok jelölésére a következő jelölést használja a cég:

100°C felett történő szállításnál a magas hőmérsékleten szállított anyagok megjelölésére használt ábrát el kell helyezni a tartályon

A jelzésrendszer egyik eszköze az előbb már említett veszélyességi bárcák. A veszélyességi bárcák mérete a küldeménydarabokon legalább 100 x 100 mm-esek, de ezek mérete az előírtak szerint csökkenthető. Tartányjárművekre legalább 250 x 250 mm méretű veszélyességi bárcákat kell elhelyezni a tartány két oldalára és a hátsó falára is.⁷

Az anyagok és tárgyak veszélyességük fokától függően csomagolási csoportba is vannak sorolva:

1. táblázat

I. Csomagolás csoport	nagy veszélyt képviselő anyagok (nagyon veszélyes)
II. Csomagolás csoport	közepes veszélyt képviselő anyagok (veszélyes)
III. Csomagolás csoport	csekély veszélyt képviselő anyagok (kissé veszélyes)

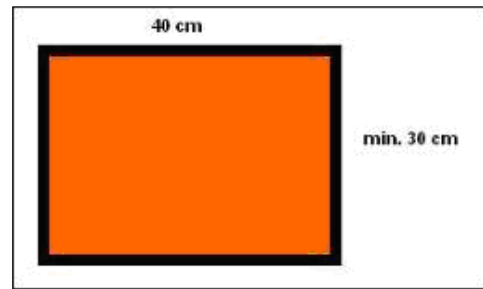
(Forrás: Gerhard – Markus Mayer – Erdei Péter: Veszélyes áruk szállítása)

A veszélyes árut szállító járművek megjelölésére a veszélyt jelző, narancssárga táblát alkalmazzák. Az ADR két fajtát különböztet meg:

⁷ <http://www.nkh.gov.hu/web/kozuti-gepjarmu-kozlekedesi-hivatal/hir/-/hir/188307/true>

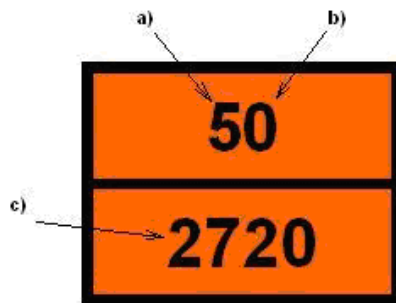
1) Szám nélküli (sima) veszélyt jelző tábla:

Mérete 40cm x 30cm, fényvisszaverő, időjárásálló, jó láthatónak kell lennie, tűz hatására 15 percen belül nem válhat le.

2) Számos veszélyt jelző tábla:

Számok magassága 10 mm, vastagsága 15mm, a számoknak kitörölhetetlennek és 15 percig tűz hatására még olvashatóknak kell lenniük.

- a) fővesélyt jelölő szám
- b) járulékos veszélyt jelölő szám
- c) a veszélyes áru UN száma

UN szám (azonosító szám): az anyagok és tárgyak négyjegyű azonosító száma, amely az „ENSZ Minta Szabályzat”-ból származik.⁸ Az ADR tartalmazza az UN-szám szerinti vezérlőtáblát, amely az összes anyagokat, tárgyakat besorolja a megfelelő osztályba veszélyességük szerint, 20 darab oszlopot tartalmaz (mindegyik különböző korlátozásokat), melyek a következők:

1. oszlop „UN szám”
2. oszlop „Hivatalos megnevezés”
3. oszlop „Bárcák”
4. oszlop „Csomagolási csoport”
5. oszlop „Alagúti korlátozás kód”
6. oszlop „Osztály”
7. oszlop „Osztályozási kód”
8. oszlop „Különleges előírások”
9. oszlop „Korlátozott mennyiség”

⁸ ADR

10. oszlop „Csomagolási utasítás”
11. a) oszlop „Szállítási kategória” b) oszlop „Szorzótényező”
12. oszlop „Küldeménydarabok szállítására vonatkozó különleges előírások”
13. oszlop „Különleges szállítási előírások ki-berakásánál, kezelésnél”
14. oszlop „UN-mobil tartányok”
15. oszlop „ADR-tartányok/Tartánykód”
16. oszlop „Jármű a szállításhoz”
17. oszlop „Ömlesztett áru konténer”
18. oszlop „Különleges szállítási előírások ömlesztett áruk szállításához”
19. oszlop „Különleges szállítási előírások: Üzembentartás”
20. oszlop „Veszélyt jelölő szám”⁹

Egy példa a táblázatból:

2. táblázat

Osztályok																			
UN-szám	Hivatalos megnevezés	Bárcák	Csomagolás-csoport	Alagúti korlátozás kód	Osztály	Osztályozás kód	Különleges előírások	Korlátozott mennyiség	Csomagolási utasítás	Szállítási kategória	Szorzó	Küldeménydarabok	Be-kirakás, árukezelés	UN-mobil tartányok	ADR-tankód	Gépjárműengedélyezés	Ömlesztett áru	Üzembentartás	Veszélyt jelölő szám
1294	TOUOL	3	II	(D/E)	3	F1		1 I	P IBC R	2/ 333	3			T 4	LGBF	FL		S2 S20	33

A veszélyt jelző tábla szerepe egyfelől az, hogy figyelmeztessék a közlekedés többi résztvevőjét, hogy veszélyes rakományt szállít az a jármű, másfelől a katasztrófa elhárító egységeknek baleset, rendkívüli esemény során nélkülözhetetlenül fontos információkat adjon. Éppen ezért nagyon fontos, hogy előírászerűen jelöljük meg a járművet. A szabálytalan jármű jelölése súlyos következményeket vonhat maga után.

A szállító járművön, a rakodás megkezdése előtt el kell végezni a megjelölést.¹⁰

⁹ Gerhard – Markus Mayer – Erdei Péter: Veszélyes áruk szállítása, 2014

4. Minőségirányítási rendszerek

Minőség fogalma:

A minőségnek különböző megfogalmazásai léteznek, ezek közül néhányat szeretnék megismertetni:

„A minőség egy alapvető üzleti stratégia, hogy az őt követve készített termékek és szolgáltatások teljességgel kielégítsék mind a belső, mind a külső vevőket az által, hogy megfelelnek a kimondott és kimondatlan elvárásaiknak.”¹¹

„Azt nyújtani a vevőnek, amit akar, amikor és ahol akarja, folyamatosan és megfelelő áráért.”¹²

„Annak mértéke, hogy mennyire teljesíti a saját jellemzők egy csoportja a követelményeket.”¹³

„A minőség egy termék, rendszer vagy folyamat saját jellemzői együttesének az a képessége, hogy kielégítse a vevők és más érdekelt felek követelményeit.”¹⁴

Mi a minőségügyi rendszer?

A minőségbiztosítás alrendszerrel fejlesztésével az európai vállalatok a minőségügyi rendszerek felé léptek tovább. A minőségügyi alrendszerek létrejöttével valójában a vállalaton belül minden folyamat bevonásra és szabályozásra kerül, ami társítható a vevő igények kielégítésével. A modell a működő rendszer szabályozottságának megteremtésére és a működési optimum elérésére fókuszál, és ehhez szükségszerűen kell egy megfelelő minőséginformaticai háttér is. A minőségügyi rendszerek leggyakrabban az ISO 9000 szabványsorozat alapján szerveződnek. Ezen szabványok lényegében egyfajta támpontot adnak a minőségügyi rendszerek megvalósításához. Az ISO 9000 hozzájárul ahhoz, hogy a rendszer elemek egységes logikai rend szerint kezdjenek el működni, kiküszöbölve a minőség ingadozását. (Kövesi J. és Topár J. 2006, 15 old.)

A minőségügyi rendszer bevezetésének lehet *piaci* és *belső* indítéka.

---

¹⁰ <http://www.nkh.gov.hu/web/kozuti-gepjarmu-kozlekedesi-hivatal/hir/-/hir/188307>true>

¹¹ Kövesi János és Topár József: A minőségmenedzsment alapjai, TYPOTEX Budapest, 2006

¹² Bálint Julianna: MINŐSÉG Tanuljunk, Tanítsuk és Valósítsuk meg, TERC Kft. Budapest, 2001

¹³ Nagy Imre: Minőségbiztosítás, Műszaki könyvkiadó Budapest, 2001

¹⁴ MSZ EN ISO 9000:2001

A *piaci* ösztönzés származhat abból, hogy a vállalat versenyelőnyre tegyen szert, főleg azokon a piacokon, ahol átlagban nem rendelkeznek a vállalatok minőségbiztosítással. Másrészt, ahol már elterjedt a minőségbiztosítás ott a versenyhátrány csökkentését biztosíthatják a minőségügyi intézkedésekkel. Valamint egyszerűsíti a vevői ellenőrzéseket és a termékek megkülönböztetésére is alkalmasak a minőségi jelzések.

A *belső* indíték lehet a vállalat átszervezése, amellyel előtérbe helyezheti a minőségbiztosítást és ezáltal a piaci pozícióján javíthat, és természetesen a legfontosabb tényező, hogy a jövedelmezőségét fokozza. (Petőcz M. – Szabó J. 2003, 35-36. old.)

A minőségügyi rendszer tartalmazza a minőségbiztosítást és a minőség szabályozást is.

A *minőségbiztosítás*, olyan tervezett tevékenységek gyűjtőfogalma, melyeknek a célja, hogy megteremtse azt a megbízhatóságot, hogy a cég terméke vagy szolgáltatása eleget tegyen a kívánt minőségi szintnek.

A *minőség szabályozás*, pedig olyan folyamat közbeni tevékenységek és eljárások gyűjtőfogalma, amelyeknek a célja, hogy meghatározott minőségi jellemzőket állítsanak elő. Ezek a tevékenységek tartalmazzák a folyamat figyelését, az ingadozások csökkentését, az ismert okok megszüntetését és a gazdasági hatékonyság növelésére tett igyekezeteket. (Perry L. J. 1996, 46. old.)

A minőségirányítási rendszer képes átgondoltan, valamennyi lényeges szempont tekintetében zavartalan működést biztosítani. A minőségmenedzsment-rendszer sikeres, ha:

- kihat az összes tevékenységre,
- alárendelve van egy egységes vezetőségi célkitűzésnek
- logikus kölcsönhatásokkal rendelkezik. (Koczor Z. 2008, 324. old.)

Tehát, ha egy jól megtervezett és jól alkalmazott minőségügyi rendszerrel rendelkezik a cég, akkor olyan folyamat játszódik le a cégen belül, amely törekszik arra, hogy vevői igényeket folyamatosan szem előtt tartsa és a piacon vezetői pozícióban legyen. Ezek teljesíthetők azon cégek számára, akik bevezetik az ISO 9000-t minőségmenedzselés céljából. (Perry L. J. 1996, 47. old.)

Mi is az az ISO 9000?

Az ISO 9000 az International Organization for Standardization (Nemzetközi Szabványügyi Szervezet) utódja. A szervezet fő küldetése, hogy olyan ipari szabványokat dolgozzon ki, amely elősegíti a nemzetközi kereskedelmet. Az ISO

9000 minőségbiztosítási rendszer szabványa, nem termékekre és szolgáltatásokra vonatkozik, hanem az ezeket megvalósító folyamatra. Úgy készítették el, hogy a világon akármilyen folyamatra használható legyen. Lényegében az alapelveit, céljait és szándékait hangsúlyozza, úgy hogy egy célra fókuszálnak, ami nem más, mint a vevő igényeinek és az elvárásainak maximális teljesítése. A jól kidolgozott és gondosan irányított ISO 9000 minőségbiztosítási rendszer biztosítani tudja a vevők számára a bizalmat, hogy a folyamat eredménye meg fog felelni az elvárásaiknak és az igényeiknek. ISO 9000 tanúsítás egyik előnye, hogy a cég rendszeresen ki van téve független (külső) minőségügyi szakemberek objektív döntésének, másrészt a piachoz való hozzáférés és a versenyképesség, versenyelőnyvel való rendelkezés. Az ISO 9000 olyan cégeknek ideális, akik odafigyelnek a minőségre. (Perry L. J. 1996, 30. old.)

A szabványosítás jelentősége

A szabványosítás lényegében a piaci szereplőknek fontos, mert az üzleti tranzakciókat megkönnyíti, úgy hogy a szolgáltatások vagy termékek részletes leírása helyett szimplán egy szabványra lehet hivatkozni. A vállalatok közötti versenyzés egyik lényeges területe a szabványok közötti rivalizálás.

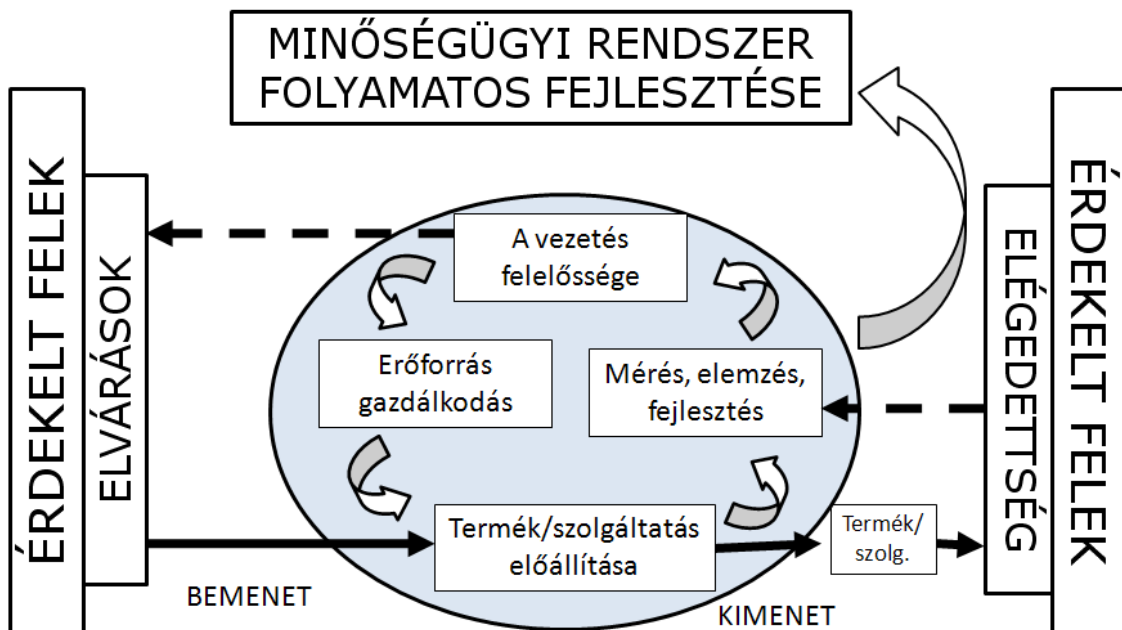
Szabványok csoportosítása

- Mérési szabványok (szakmai szempontból fontos jellemzőket egységesen értelmezzék)
- Termékszabványok (termék méreteinek, tulajdonságainak meghatározása)
- Rendszerszabványok (csak követelményeket fogalmaznak meg)

Az ISO 9000-es szabványrendszernek 2000-ben bevezetett új verziója, mind tartalmát és szerkezetét tekintve újszerű változásokat hozott. A korábbi 20 fejezet helyett négy fontos fejezetből áll:

- a vezetés felelőssége;
- erőforrás-gazdálkodás;
- a termék és/vagy szolgáltatás előállítása (folyamatmenedzsment);
- mérés, elemzés és fejlesztés.

A rendszer előírásaiban megfogalmazott kritériumok tulajdonképpen azokat az elemeket foglalja magában, amelyek elengedhetetlen egy sikeres vállalkozás működéséhez.

3. ábra A minőségügyi rendszer folyamatábrája.

(Forrás: Kövesi János és Topár József - A minőségmenedzsment alapjai)

Az ISO 9001 és az ISO 9004 a struktúráról a folyamatokra irányul, és nyolc alapelve épül. Ezek az alapelvek a következők:

- Vevőorientált szervezet
- Vezetés
- A munkatársak részvétele
- Folyamatalapú megközelítés
- Rendszer-megközelítés és -irányítás
- Folyamatos fejlődés
- A tényeken alapuló döntéshozatal
- Kölcsönösen előnyös szállítói kapcsolatok (Kövesi J. és Topár J.2006, 32-34. old.)

4.1 A TRANSTANK Kft. minőségirányítási rendszere (MSZ EN ISO 9001:2009)

A társaság az alaptevékenységeire, amely a nemzetközi és belföldi vegyi áru fuvarozás és ehhez a tevékenységhez kapcsolódó szállítmányozás, hozta létre a minőségirányítási rendszerét és ezekre kérte a tanúsítást (1. számú melléklet), de a rendszerbe a CEFIC-re vonatkozó előírásait is beépítette (ezeket az előírásokat a 4.2. fejezetben és alfejezetben ismerteték).

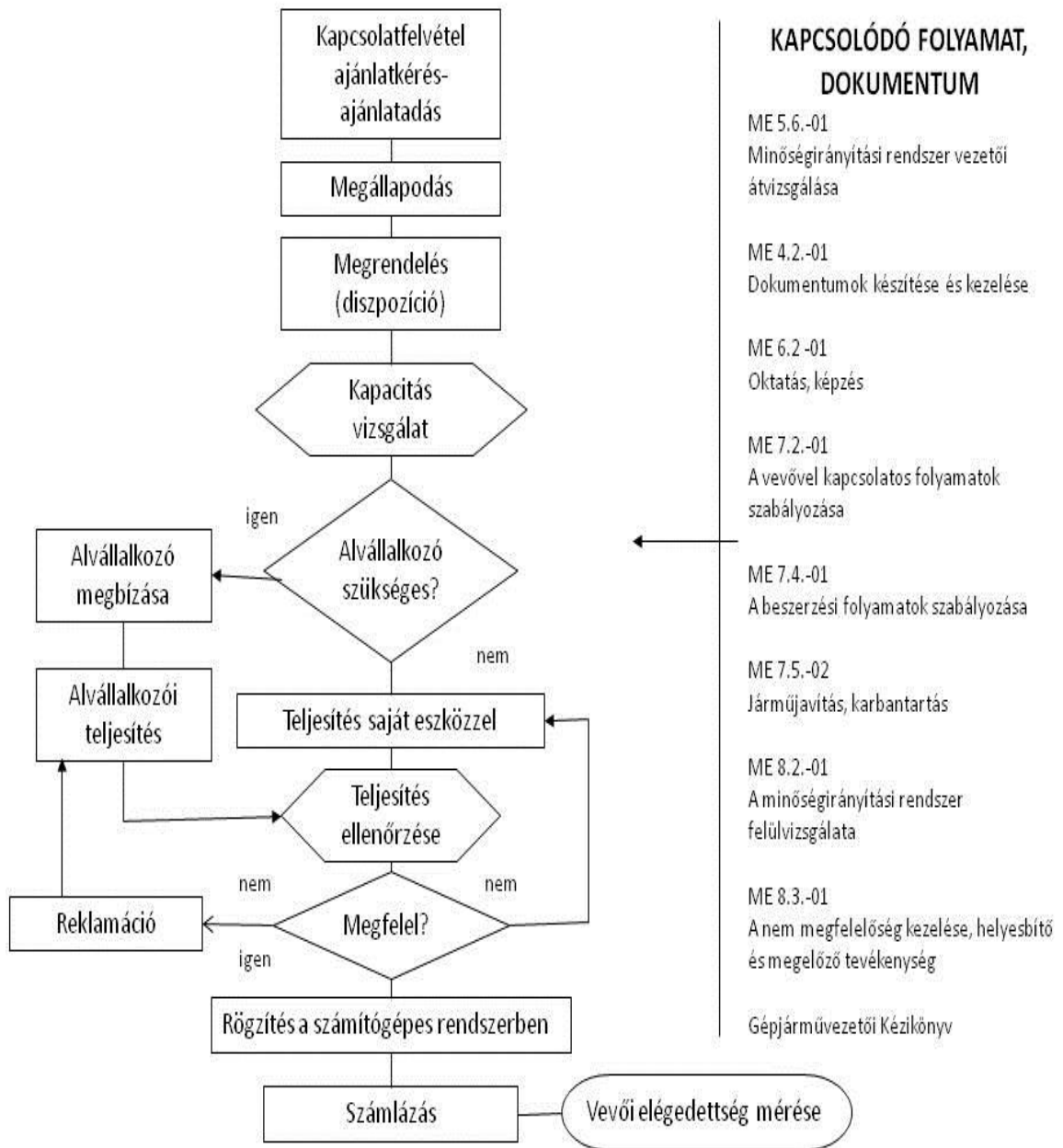
A vállalat a minőségirányítási rendszerét a nemzetközi szabvány előírásainak megfelelően, folyamatosan korszerűsíti és tökéletesíti.

A társaság a minőségirányítási rendszer bevezetése érdekében a következőket tette:

- meghatározta a TRANSTANK Minőség - Egészség - Biztonság és Környezetvédelmi, CSR politikát (Társadalmi Felelősségvállalás politikát),
- Minőségirányítási Kézikönyvben meghatározta azokat a folyamatokat, amelyek a minőségirányítási rendszer működtetéséhez szükségesek,
- átvizsgálta, pontosította a szervezeti felépítést, amely mutatja az egyes szervezeti egységek kapcsolatrendszerét,
- Minőségirányítási Kézikönyvben és a Minőségügyi eljárásokban szabályozta a folyamatok sorrendiségét, a kapcsolódási pontokat és a folyamatok kölcsönhatásait,
- folyamatok hatásos működéséhez, szabályozásához szükséges kritériumok és módszerek meghatározásra kerültek,
- a társaság folyamatairól minden olyan információ rendelkezésre áll, amely igazolja a folyamatok működését és figyelemmel kísérését,
- ahol lehet, méri és figyelemmel kíséri, majd a kapott eredményeket elemezve a kitűzött célok elérése érdekében folyamatait fejleszti.
- az alvállalkozók, beszállítók tevékenységét folyamatosan ellenőrzi, megköveteli, hogy kötelezettséget vállaljanak a TRANSTANK által vállalat minőség teljesítésére.

A TRANSTANK tevékenységének fő folyamatait és annak kapcsolatrendszerét a következő ábra mutatja:

4. ábra TRANSTANK tevékenységének fő folyamatai és annak kapcsolatrendszere

(Forrás: Vállalati anyag – Minőségirányítási Kézikönyv)

A vállalat Minőségirányítási Kézikönyve a dokumentálás követelményeit is magába foglalja, ezek közül ki szeretném emelni a belső dokumentációs rendszer szintjeit, amelyek a következők:

Dokumentációs rendszer szintjei

5. ábra Minőségirányítási Kézikönyv szerinti dokumentációs rendszer szintjei

(Forrás: Saját szerkesztés)

- I. szint A Minőségirányítási Kézikönyv, amelyben megtaláljuk azt, hogy hogyan felel meg a társaság az ISO 9001: 2009 szabvány követelményeinek.
- II. szint A minőségügyi eljárások, azoknak a tevékenységeknek a részleteit fogalmazzák meg, amelyek azt biztosítják, hogy a szabvány és a vevők követelményeinek a TRANSTANK Kft. megfeleljen.
- III. szint Előírások, szabályzatok, műveleti vagy egyéb munkautasítások, kézikönyvek, vagy szükség esetén minőségügyi tervek.
- IV. szint A bizonylatok (különböző nyilvántartások, feljegyzések), Bizonylati Album, amelyek a szolgáltatást és a rendszer minőségét tartalmazzák.

A vállalat folyamatait szabályzó belső dokumentumok: **Minőségirányítási Kézikönyv, Gépjárművezetői Kézikönyv, Bizonylati Album**

A cég dokumentált eljárás alapján végzi a minőségügyi bizonylatainak azonosítását, tárolását. A minőségügyi bizonylatokat úgy tárolják, őrzik meg, hogy bizonyítani tudják a kívánt minőség elérését és a minőségirányítási rendszer hatékony működését.

A TRANSTANK Kft. irányelvek alapján nyilvánítja ki az elkötelezettségét a minőségirányítási rendszer működtetése iránt.

Irányelvei a következők:

- Minőségi irányelvek
- Biztonsági és egészségvédelmi irányelvek
- Környezetvédelmi irányelvek
- Etikai irányelvek

A társaság értékrendje:

- Tisztelik az emberi értékeket és környezetet
- Működésük hosszú távú partneri együttműködésen alapul a teljes logisztikai láncban
- Beszállítóikkal, alvállalkozóikkal, vevőikkel közös döntéseken keresztül proaktív módon pozitívan befolyásolják a környezetet
- Fejlesztik az egészséges munkakörnyezetet és jólétet.

Belső felülvizsgálatot (auditot) hajtanak végre, abból a célból, hogy a minőségirányítási rendszer összes alkotóelemét évente egyszer az SQAS követelmény rendszere alapján felülvizsgálják. Így biztosítva a vevőik, a vegyipari konszernnek minőségi, biztonság- és környezettudatos kiszolgálását.

4.2 SQAS értékelő rendszer ismertetése

A TRANSTANK a multinacionális vegyipari vállalatok által kiírt tendereken elnyert feladatok fuvarozását végzi, akik megkövetelik a CEFIC auditorain keresztül végzett 3 évenkénti felülvizsgálatot, értékelést az „SQAS” szerint (2. számú melléklet). **SQAS (Safety and Quality**

Assessment System = Biztonság és Minőség Értékelő Rendszer) egy olyan rendszer, amelyet független vizsgálók működtetnek, egy egységes szabványosított értékelés alapján. Ez a kérdésrendszer részletes értékelést ad a vizsgált logisztikai szolgáltató tevékenységéről minőség, biztonság és környezetvédelmi és egészségvédelmi szempontból. A kérdések magukba foglalják a minőségbiztosítás, környezetirányítás, egészségvédelem, speciálisan a folyékony vegyi áruk biztonságtechnikájának témakörét.

A rendszer négy pilléren alapul:

- Egy egységes kérdőív a vállalatok felmérésére
- Az értékelők akkreditálása
- Elektronikus adatbázisban tárolt értékelő jelentések
- Service Group = Szolgáltató csoport

A rendszer előnye, hogy részletes értékelést ad a vállalatról és segíti a vegyi anyag gyártókat a logisztikai szolgáltatók kiválasztásában. Objektív képet ad a vizsgált cégről, mivel független felülvizsgálók végzik a felmérést, ez megkönnyíti a vállalatok közötti összehasonlítást.

Erről az értékelésről nem készül tanúsítvány, maga a válaszhalmaz ad egy tényszerű jelentést és szolgáltató információt a vállalkozásról.

Öt különböző típusú kérdőív létezik a különféle logisztikai tevékenységekhez igazítva. A kérdőív modultól függően 200-300 / 500-600 kérdésből állhat, többek között a következő területek köré csoportosítva:

- Vállalatirányítási rendszer
- Biztonság, munkavédelem, környezetvédelem
- Berendezések
- A tervezés és működtetés vizsgálata
- Személyi és telephely biztonság
- Helyszíni szemle¹⁵

4.2.1 CEFIC

A Felelős Gondolkodás program Kanadából indult el 1985-ben, majd az Európai Vegyipari Tanács (**CEFIC = The European Chemical Industry Council**) elsajátította a programot, azzal a céllal, hogy

Európa szerte bevezesse a gyakorlatba.¹⁶ A Felelős gondoskodás program¹⁷ keretén belül a CEFIC az 1990-es évek elején bevezette az **ICE (International Chemical**

---

¹⁵ <http://www.sqas.org/>

¹⁶ <http://mavesz.hu/felelos-gondoskodas-program/>

Environment)¹⁸ programot. Ennek célja a biztonság javítása volt. Az ICE program legfontosabb eleme több **SQAS (Safety and Quality Assessment Systems)** megalkotása volt. Ezek mindegyike egy speciális szállítványozási módra, vagy logisztikai műveletre vonatkozik: közút, vasút, kombinált, tartálytisztító állomás, tengeri csomagolt áru, tengeri ömlesztett áru, tárolóterminál és uszály.¹⁹

Magyarország 1992-ben csatlakozott a programhoz. A Felelős Gondolkodás Programjának a veszélyes áruk szállítására vonatkozó egyik fő összetevője a Biztonsági és Minőség Értékelő rendszer, azaz a SQAS.

A CEFIC működteti és biztosítja egységét az SQAS rendszernek. A rendszer értékelését csak a CEFIC által akkreditált szakértő végezheti, független szakértőket képez ki, Európában körülbelül 80 szakember dolgozik. Az auditorok rendszeresen Brüsszelben vizsgáznak. Az SQAS alkalmazása előtt komoly auditori és ADR tapasztalattal kell rendelkezniük. Részletes jelentéseket a CEFIC teszi elérhetővé a tagjai számára a központi adatbázisban, legtöbbször ezen jegyzék alapján választják ki a beszállítókat. A minősítés azonban csak a betekintésre jogosultságot szerzett vegyipari cégek számára válik nyilvánossá.²⁰

CEFIC hat program köré szerveződik, amelyek a következők:

- HSSE, energia és éghajlatváltozás stratégia
- Iparpolitika
- Jogszabályok és intézményi ügyek
- Termékgondozás
- Kutatás és innováció
- Közügyek
- Fenntarthatóság²¹

A TRANSTANK Kft. 2000-től vesz részt az Európai Vegyipari Tanács (CEFIC) által akkreditált, szakértőkön keresztül végzett, SQAS felülvizsgálaton, amelyet háromévente hajtanak végre.

---

¹⁷ <http://mavesz.hu/>

¹⁸ <http://www.cefic.org/Industry-support/Transport--logistics/Transport-Emergency-Scheme-/Transport-Emergency-Scheme/>

¹⁹ Dr. Körtvélyessy Gyula - Ferencz Mónika: Egy régi-új felülvizsgálati rendszer, az SQAS, Szakmai cikk, 2004

²⁰ <http://bte.hu/index.php/hu/component/content/article/8-tartalom/635-biztonsag-es-minoseg-ertekelo-rendszer-sqas?highlight=WyJzcWFzII0=>

²¹ <http://www.cefic.org/>

4.2.2 Az SQAS felülvizsgálati kérdésjegyzék elemei

A kérdéseket az *irányítási rendszer, egészség, biztonság és környezet, berendezések, tervezés és működtetés, vagyonbiztonság, helyszíni szemle* alapján lehet felosztani. További felosztás is lehetséges, ha speciális tevékenységet működtet egy vállalat. Természetesen az általános kérdéseket minden cégnél fel kell tenni. (Dr. Körtvélyessy Gy. - Ferencz M. 2004, 7. old.)

Tartalmi lényege az általános kérdésköröknek:

Irányítási rendszer (Management):

- Vezetői felelősség
- Oktatás
- Nem-megfelelőségnek a jelentése, kivizsgálása
- Személyzet, személyi állomány
- Irányítási rendszer felülvizsgálása

Biztonság, munka- és környezetvédelem (HSE – Health, Safety, Environment):

- Egészségvédelmi, biztonságtechnikai és környezetvédelmi kérdések kezelése
- Alkalmazottak lakossági és környezet védelmével való törődés

Berendezések (Equipment):

- Berendezések tervezése, specifikálása
- Rutin ellenőrzések
- Karbantartási program

Tervezés és működtetés (Operations):

- Adminisztratív tevékenységek vizsgálata
- Bizonyíték gyűjtés a megfelelő eljárások és ellenőrző rendszerek működtetésére

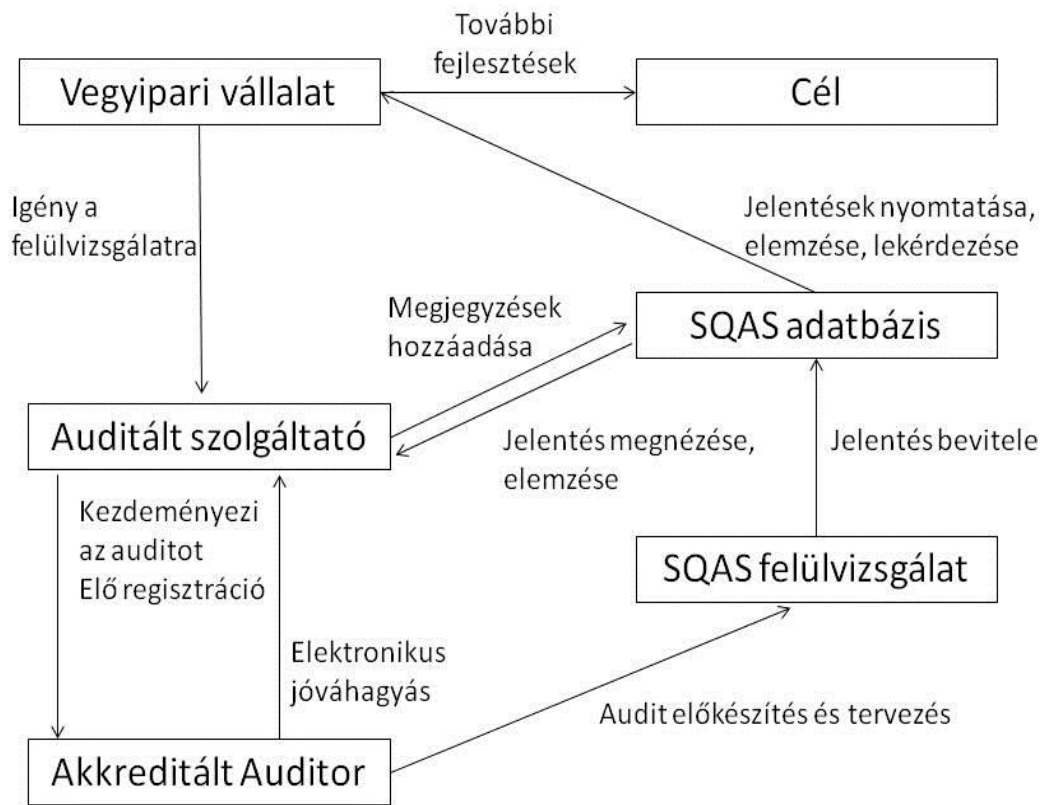
Vagyonbiztonság (Security):

- A megbízó tulajdonának és információknak a megőrzése
- Szabályok, eljárások, rendszeres biztonsági ellenőrzések vizsgálata

Helyszíni szemle (Site inspection):

- Bizonyos hardver elemek vizsgálata (eszköz állapotáról és működéséről)²²

4.2.2.1 SQAS felülvizsgálati folyamat ábrája

6. ábra Az SQAS felülvizsgálati folyamat

(Forrás: Saját szerkesztés, alapja: Ferencz Mónika – SQAS - Felelős gondolkodás program)

²² SQAS Questionnaire & Guidelines - English version – 2015 – SQAS kérdésjegyzék

5. Vállalatirányítási rendszerek

A mai világban rohamosan fejlődik a technológia, és vele együtt a globalizáció és az egész világra kiterjedő kereskedelem. Ennek az eredménye az egyre keményebb piaci verseny. Emiatt újabbnál újabb versenytársak jelennek meg a piacon. Ilyen éles versenyben a vállalatok számára nagy kihívás a piaci igények gyors követése, az innováció, az intenzív növekedés, a minőségi munkavégzés, a kedvezőbb ár kialakítása és a megfelelő választék biztosítása. Ezért csak azok a vállalatok tudnak hosszú távon versenyképesek maradni, amelyek összehangolják erőforrásaikat, kialakítják az üzleti stratégiájukat, az emberi erőforrásukat, a munkafolyamatokat és az információs rendszerüket. A technológiai fejlődés egyik legjelentősebb területe az informatika, amely nagymértékű erőt és pozitív hatást gyakorol a vállalatra, lehetővé teszi a fejlődést. (Hetyei J. 2000, 33. old.) Különböző irányítási rendszerek léteznek, attól függően, hogy a vállalat milyen stratégiát követ, és meghatározta a tevékenység folyamatainak végrehajtási szabályait. Az irányítási rendszerek közül kiemelném a vállalatirányítási információs rendszereket.

A vállalati információs rendszer elősegíti a vállalatok szervezeti hatékonyságát és a piaci versenyképességének a növelését. (Hetyei J. 2000, 33. old.)

Az ilyen típusú rendszerek alatt integrált rendszereket értünk, ami egy egységes információs rendszert jelent és az egész vállalatra kiterjedő integrációt hoz létre. Tehát ezt úgy is értelmezhetjük, hogy egy egységes információs rendszerben integrálódnak:

- a vezetői információs funkciók,
- a vezetői döntést-támogató funkciók,
- és a különböző vállalati alrendszerekben keletkező üzleti tranzakciókat feldolgozó funkciók.

A vállalatirányítási rendszerek *horizontális* és *vertikális* munkamegosztásnak megfelelő részekre bonthatók. A *horizontális* alatt a vállalatirányítási információs rendszerek funkcionális modulokra való osztását értjük, ezeken belül a pénzügyi-számviteli, kontrolling, tárgyi-eszköz gazdálkodási, termelésirányítási, készletgazdálkodási, kereskedelmi, humán erőforrás-gazdálkodási és egyéb modulokat különböztetünk meg. A *vertikális* munkamegosztásnak a vezetői információs, a döntés-támogató és a tranzakció-feldolgozási funkció tesz eleget. (Hetyei J. 1999, 26. old.)

Vállalatirányítási információs rendszer						
Vezetői információs rendszer			Tranzakció feldolgozás			
Vezetői információk	Vezetői döntéstámogatás	Pénzügy, számvitel	Kontrolling	...	Értékesítés, disztribúció	Termelés-irányítás

7. ábra A vállalatirányítási információs rendszer főbb komponensei

(Forrás: Heteyi József - Vállalatirányítási rendszerek Magyarországon)

Tehát az integrációs rendszerek működtetése komoly előnyökhöz juttatja az egyes vállalatokat. Az integrált vállalatirányítási információs rendszerek másik elnevezése az **ERP (Enterprise Resource Planning System)** a vállalati erőforrások tervezési rendszere. Ez az elnevezés azt tükrözi, hogy a legfontosabb feladata a technikai, pénzügyi, human erőforrások folyamatos újratervezése azért, hogy a vállalkozás folyamatos működését tudja biztosítani. (Heteyi J. 1999, 28-29. old.)

8. ábra ERP Rendszer

(Forrás: <http://piacter.vallalkozo.info/Kinal/Szolgalattas/Informatika-szamitastechnika/Vallalatiranyitasi-rendszer-ERP-Software>)

Az integrált információs rendszerek nem csupán arról szólnak, hogy az egyes feladatok végrehajtását mechanikussá tegyék, hanem alkalmasak a nem vagy csak részben együttműködő üzleti folyamatok összevonására, és képesek valamennyi folyamat hatékonyságának együttes növelésére és így jelentős mértékben hozzájárulnak a szervezet hatékonyságának növeléséhez. Vagyis az ERP rendszerek esetében sokkal többről van szó, mint a feladatok végrehajtásának mechanikussá tételéről. Az ERP rendszereknél a komplexitás és az integráció nagyon fontos, mert az informatika manapság már nem csak közreműködik ebben, hanem koordinálja a feladat-csoportokat, valamint folyamatokat. A legkorszerűbb ERP rendszerek hozzájárulnak az értékteremtéshez úgy, hogy mechanikussá teszik az üzleti tevékenységek végrehajtását, másrésztől egyesíti az értékteremtő folyamatokat. (Heteyi J. 2004, 40, 44. old.)

5.1 TRANSTANK Kft. információs rendszereinek bemutatása

A társaság elengedhetetlennek tartja a megbízói igényeinek minőségi kiszolgálását, ezért a speciális tevékenységére megfelelő integrált szemléletű informatikai rendszert alkalmaz. A forgalom irányításához, fuvarozás ügyviteli rendszeréhez a **SPED2000** információs rendszert használja, a könyvelés ügyviteli rendszeréhez pedig a **Libra3s** rendszert működteti. Ezeket a vállalatirányítási információs rendszereket szeretném közelebbről megismertetni a következő fejezetekben.

5.1.1 SPED 2000

A SPED 2000 szoftver nemzetközi és belföldi fuvarozók és szállítmányozók ügyviteli rendszere, amely az egész ügyviteli folyamatot lefedi a megbízói ajánlatkéréstől egészen a számla kifizetéséig. Azoknak a fuvarozóknak, melyek saját járműparkkal rendelkeznek és alvállalkozókat, beszállítókat vesznek igénybe, segíti ez a program a napi rutinszerű végrehajtott ügyviteli feladatok ellátását. Több nyelven el lehet készíteni a nyomtatványait.

A rendszer tartalmazza (4. számú melléklet):

- a törzsállományokat

- partnerek
  - vevők
  - alvállalkozók
  - beszállítók
- saját dolgozói állomány
  - gépjárművezetők, az összes szükséges alkalmassági bizonyítvány érvényességi adataival
  - alkalmazottak
- saját járművek
  - vontatók, pótkocsik és tartozékaik, műszaki vizsgák és tartozékok érvényességének megadásával
- a fuvardíj ajánlatok nyilvántartását
- a fuvarfeladatok nyilvántartását a rendszer által generált pozíciószámmal
  - felvett „F”
  - hozzárendelt „H”
  - kiadott „K”
- a fuvarszervezését, „Diszpécser” felület
- a járművekhez, emberekhez rendelést, a megfelelő szűkítésekkel
- az alvállalkozók és saját gépjárművek diszponálását ~~jár~~ratindítás
- járatok nyilvántartását, menetlevél adatainak rögzítését
  - járatelszámolás
- nem megfelelőségek, reklamációk, balesetek nyilvántartását
- javítások nyilvántartását
- a pénzügyet
  - számlázás, számlák nyilvántartása
  - költségelszámolás, költségek nyilvántartása
  - beérkezett számlák jogosságának felülvizsgálata, ellenőrzése. (Ezen az ellenőrzési ponton is kapcsolódik a SPED 2000 a könyvelés által használt Libra programmal, amiről az 5.1.2. fejezetben írok részletesen.)

Vegyí áru fuvarozás és szállítmányozás eljárás folyamata a TRANSTANK Kft. minőségirányítási eljárása alapján:

Vevői ajánlatkérések, ajánlatadások

Ajánlatkérés esetén a kereskedelmi vezető a SPED 2000 programban rögzített gépjármű-nyilvántartás „Gépkocsitörzslap” a tartálykocsik típusonkénti anyaglistái,

a „Nemzetközi feladatok” fül lekérdezése, illetve a lehetséges alvállalkozói kapacitást figyelembe véve megvizsgálja a teljesíthetőség feltételeit.

A műszaki vezető felelős a „Gépkocsitörzslap” elkészítéséért, karbantartásáért, naprakész rögzítésért.

Ha a teljesíthető vizsgálat alapján nincs szükség alvállalkozó bevonására, akkor a kereskedelmi vezető, illetve a forgalom vezető elkészíti az ajánlatát. Ha alvállalkozót kell bevonni, akkor a kereskedelmi vagy a forgalom vezető az „Elfogadott beszállítók és alvállalkozók listájáról” kiválasztja az alvállalkozót/alvállalkozókat (Alvállalkozói fuvarmegbízási nyomtatvány). Majd ajánlatot kér tőlük telefonon vagy írásban a vevő ajánlatkérésnek megfelelően. Az alvállalkozótól kapott ajánlatot az ajánlatkérések mellé csatolja. A legmegfelelőbb ajánlat alapján elkészíti árajánlatát a vevőnek, amennyiben a vevő elfogadja, rögzíti a számítógépen. A számítógép által generált sorszámot ráírja a vevői, alvállalkozói ajánlatkérésre, valamint az alvállalkozói ajánlatra.

Az ajánlat készítése és kiadása

A vevő által elfogadott ajánlatot a kereskedelmi vezető a SPED 2000 számítógépes programban az „Ajánlatok” fülön rögzíti, melyet elküldhet a vevőnek a programból.

A vevő megbízása

Amennyiben a vevő elfogadja az ajánlatot, a fuvarmegbízást leadja írásban, vagy szóban, illetve rendszeres fuvarfeladat végzésére az ügyvezetővel keretszerződést köt.

Ha szóban történik a megbízás, akkor a forgalom vezetők a „Fuvarmegbízás” című nyomtatványon rögzítik a tartalmát.

A forgalom vezetők a kapott megbízást tartalmilag ellenőrzik, a kiadott ajánlattal összehasonlítják.

A kapott megbízást igény szerint írásban, vagy szóban visszaigazolják.

Ezután a forgalom vezetők a megbízás adatait a SPED 2000 programba rögzítik, és a megbízások a rögzítés sorrendjében a számítógép által generált évenkénti folyósorszámú pozíciószámot kapnak, melyet a forgalom vezetők ráírnak a megbízásra. Ettől kezdve a megbízásokat diszpozíciónak nevezzük.

Vevői módosítások

A vevő módosíthatja a megbízást, melyet a forgalom vezető, ha írásban érkezett, akkor csatol a diszpozíció mellé, ha szóban történt, akkor a diszpozícióra feljegyez

aláírással együtt. Csak a vevő adhat módosítást és a módosítást elvégzi a SPED 2000 programba a „Feladatok” fülön.

Fuvarmegbízások végrehajtása

A forgalom vezetők a SPED 2000 programból a „Feladatok” fülön különböző szűkítésekkel lekérdezik a szabad, a programba felvettként nevezett „F”- jelzésű feladatokat, és a szabad kapacitás felmérése és az alvállalkozó megbízása (ha szükséges) után a feladatokhoz kiválasztják a megfelelő fuvarszkört rendszámmal megjelölve, gépjárművek nyilvántartása és ADR-es árura való alkalmasság alapján, valamint a vevő elő árura vonatkozó utasításait és az együvérekási tilalmakat figyelembe véve. A forgalom vezető a járatok tervezését a SPED 2000 program „Diszpécser” fülén végzik, egymáshoz rendelik a feladatokat, melyek „H” hozzárendelt stádiumba kerülnek narancssárga színnel jelölve. Véglegesítés után a „K” kiadott státuszt kék színnel jelölik.

Gépkocsivezetők kijelölése

SPED 2000 → „Törzsállományok” → „Fuvarozás” → „Állomány nyilvántartás”

A forgalom vezetők a gépkocsivezetőket a feladathoz úgy jelölik ki, hogy vizsgálják:

- az ADR-igazolványuk,
- a jogosítványuk,
- a gépjárművezetői nemzetközi igazolványuk meglétét,
- és mérlegelik a foglalkoztatottsági szintjüket (esetleges szabadságigényüket, betegségeket)

Gépkocsivezetők fuvarba indítása

Járatindítás, SPED 2000 → „Járatok”

A gépjárművezetők a járat közben a hálózatról működő SMS-küldő rendszeren keresztül kapják meg a forgalom vezetőktől mobil telefonjukra a feladat adatait. A rendszer tájékoztatást ad az SMS állapotáról (elküldött, folyamatban, hibás stb.). Az elküldött SMS szövege a programban megőrzésre kerül legalább a fuvar kifizetéséig. A SPED 2000-ből nyomtatott „Járatindító lap” és az SMS-en kapott fuvarutasítás tartalmazza a feladat végzéséhez szükséges információkat. A „Járatindító lap” nyomtatványt személyesen kapják meg a gépjárművezetők, ha pedig ez nem történik meg, akkor SMS-ben értesítik őket. A forgalom vezető okmányokkal ellátja a gépkocsivezetőt az adott vagy várható feladathoz:

- sorszámozott menetlevéllel

- CMR fuvarlevéllel
- Nyilatkozat költségelszámoláshoz nyomtatvánnyal
- valamint a gépjárművön naponta végzendő ellenőrzések listájával.

A járat során felmerülendő nem átutalással kiegyenlített költségeket általában hitelkártyával fizeti ki a gépkocsivezető, ill. a TRANSTANK Kft. üzleti kártyájával vesz fel valutát. Szükség esetén forintelőleget vesz fel a Ft-házipénztárból és a forgalom vezetőktől átveszi a banktól a nevére felvett valutaellátmányt.

A fuvarfeladat teljesítése

Egy-egy fuvarfeladat teljesítésének ellenőrzése és figyelemmel kísérése a forgalom vezetők és a gépkocsivezetők kapcsolattartásával valósul meg a járatindításától kezdve a teljesítés befejezéséig.

A gépkocsivezető feladata, hogy végig a Gépjárművezetői Kézikönyvében leírtak alapján köteles eljárni és az előírt ellenőrzéseket elvégezni.

A gépkocsivezető a „Járatindító lapon”, vagy a SPED 2000 programból küldött SMS-en megkapott utasítások alapján a megadott időpontban a rakodásra jelentkezik és a rakodást a felrakó hely előírásai és az áru jellegéből adódó rakodási kötelmek mellett végzi. A fel- és lerakódás után a gépkocsivezető a forgalom vezetőnek SMS-en jelenti a rakodás megtörténtét, és a betöltött, lerakott súlyt. Ezek a SPED „Extrák” fül alatt működő SMS küldő, fogadó részben zajlanak.

A gépkocsivezető a lerakás után megkapja az utasítást a tartálytisztításra, valamint a továbbiakban végrehajtandó feladatra.

A gépkocsivezetőtől kapott információkat a forgalom vezetők rögzítik a SPED 2000 „Feladatok” fülön és a „Diszpécser” program részen, egy nagy monitoron valamennyi járat, feladat látható, a teljesítés stádiumát különböző színnel jelölve: rendszám, gépkocsivezető neve, tartály típusa, konténerek, dátum, utak (honnanhová). Ezen a táblázaton jól látható, hogy mikor szabadul fel egy új szerelvény, és diszponálható egy következő feladat. A táblázat felső részén a fuvarteljesítések, alsó részén pedig a még kiosztásra váró feladatok láthatók.

A gépkocsivezető a fuvarfeladat teljesítése után köteles a forgalom vezetőnek a következő dokumentumokat leadni:

- fuvarokmányokat
- menetlevelet
- járatindító lapot
- számlákat
- a Nyilatkozat költségelszámoláshoz c. nyomtatványt
- a tachograf lapokat

- és A gépjárművön naponta végzendő ellenőrzések listája c. nyomtatványt.

A forgalom vezető, vagy a forgalmi ügyintéző a CMR-t (fuvarlevelet) ellenőrzi tartalmilag és formailag. A tachográf kiértékelését a törvényben előírtak alapján elvégzik.

A forgalmi szakterületen dolgozók a SPED 2000 számítógépes program segítségével elvégzi a menetlevelek feldolgozását, elkészítik a számlát, melyet a leigazolt, vevő által előírt okmányokkal együtt a megbízónak elküldenek.

A vegyi áru fuvarozási és szállítmányozási folyamatok elemzéséhez értékeléséhez, folyamatosan karbantartott a SPED 2000 adatbázisa illetve lekérdező programok állnak rendelkezésre, melyet a szakterületek felelős munkatársai működtetnek.

A számítógépes rendszer segítségével a következő adatokat gyűjtik:

3. táblázat

Tárgy	Forrás	Időszak	Felelős
Árképzés			
Adott reláció elfogadott árainak vizsgálata	SPED 2000 ajánlatok	Ajánlatadás előtt	Ajánlatadásra jogosult karbantartásáért felelős: Kereskedelmi vezető
Megbízónkénti volumenvizsgálat	SPED 2000 nemzetközi feladat, statisztikák	Ajánlatadás előtt	Ajánlatadásra jogosult karbantartásáért felelős: Forgalom vezető
Eredményesség			
Kiemelt megbízónként	SPED 2000 „vevők”	Negyedév	Kereskedelmi vezető
Viszonylatonként	SPED 2000 „feladatok”	Negyedév	Kereskedelmi vezető
Fuvarszervezés	SPED 2000 „diszpécser”	Folyamatosan	Forgalom vezető
Futáskihasználat	SPED 2000 járatstatisztika	Negyedév	Forgalom vezető
Üzemanyag árak tankolási helyenkénti figyelése	SPED 2000	Negyedév	Forgalom vezető
Gépkocsivezetők foglalkoztatottsága	SPED 2000	Félév	Gazdasági vezető, Forgalom vezető
Minőséggel kapcsolatos adatok			
Saját fuvarok értékelése	SPED 2000 „járatok”	Havonta	Minőség-és biztonságügyi vezető

Vevői reklamációk	SPED 2000 „általános”	Havonta	Min.bizt.vez.
Belső észrevételek	SPED 2000 „általános”	Havonta	Min.bizt.vez.
Alvállalkozói teljesítések	SPED 2000 „feladatok”	Negyedév	Min.bizt.vez.
Saját hibás balesetek	SPED 2000	Negyedév	Műszaki vezető
Üzemi balesetek	SPED 2000	Negyedév	Min.bizt.vez
Komplex fejlesztési terv	SPED 2000	Negyedév	Min. ir. vezt., Ker. vez.

(Forrás: Vállalati anyag – Minőségirányítási eljárás)

A felelősök a táblázatban meghatározott időszakonként készítik el a kimutatásokat. A gyűjtött adatok, elemzések és eredmények felhasználásra kerülnek a minőségcélok meghatározására, melyek alapján a MIR és EBK vezető minden évben elkészíti elfogadásra az éves komplex fejlesztési tervet (8. számú melléklet), az alkalmazandó szabályozásokat, személyi és tárgyi feltételeket, melyet a felső vezető értekezleten elfogadnak. Ennek adatait, a kitűzött célokat a MIR és EBK vezető a kereskedelmi vezetővel negyedévente ellenőriz és ajánlásokat tesz további feladatok esetleges megelőző intézkedések megtételére.

5.1.2 Libra rendszer alkalmazása

A Libra Szoftver ZRt.-t a Volán Elektronika ZRt. leányvállalataként, 2006-ban alapították. A Volán Elektronikát 1959-ben hozták létre, és 1984 óta foglalkozik integrált ügyviteli rendszerek fejlesztésével, bevezetésével és támogatásával.

A cég 1993-ban kezdte meg az Oracle adatbázis-kezelőre épülő LIBRA Integrált Gazdálkodási Rendszer kifejlesztését.²³

A kifejlesztett Libra rendszer a vállalatok, pénzügyintézetek és intézmények teljes körű gazdálkodását támogatja. (Hetyei J. 2004, 325. old.)

A **LIBRA4GA** Integrált Ügyviteli Rendszer, majd később a továbbfejlesztett **LIBRA6i** Integrált Vállalatirányítási Rendszer fejlesztették ki a közép- és nagyvállalatok számára.

²³ <http://www.mve.hu/cegunkrol/bemutatkozas>

2004-ben a Volán Elektronika bemutatta a kis- és közepes vállalkozások számára készült **LIBRA3S** Integrált Vállalatirányítási Rendszert. Az integrált rendszerek minden méretre és iparágra megfelelő ügyviteli szoftvert biztosítanak. A Libra ügyviteli szoftvereit, integrált vállalatirányítási rendszereit akár a néhány fős kisvállalkozásoktól egészen a több ezer főt foglalkoztató nagyvállalatokig alkalmazzák. A legkülönbébb környezetben, a gazdaság minden területén, valamint a non-profit szférában és az oktatásban is használják.²⁴

A Libra Integrált Vállalatirányítási Rendszer lehetővé teszi, hogy a felhasználó egy egységes rendszert használjon, ami az egész szervezetre kiterjedő integrációt hoz létre. A Libra biztosítja a különböző vezetői információs funkciók, vezetői döntéstámogató funkciók és a különböző alrendszerekben létrejövő analitikus tranzakciókat feldolgozó funkciók integráltságát. A rendszerben az adatok védelme biztosított. Kijelölt személyek kaphatnak jogosultságot a hozzáféréshez, jogosultságot csak a jogosultsággal rendelkező személy adhat. (Hetyei J. 2004, 325. old.)

A Libra Szoftver Zrt. által leírt **LIBAR3S** rendszer fontosabb funkciói:

Pénzügy-számviteli funkciók

Mérleg modul:

Egy általánosan felhasználható értékkönyvelési program. Lehetővé teszi a folyamatosság-, az ellenőrizhetőség- és egyeztetetőség elvének betartását a könyvvitelben.

A főkönyvi könyvelés folyamatait kezeli, összefoglalja az analitikát és könyveli a vegyes könyvelési tételeket. Lekérdezése: főkönyvi napló, főkönyvi kartonok, főkönyvi kivonat, mérlegbeszámoló és szerkeszthető mátrixtáblázatok. A vegyes könyvelési tételeket, a könyvelők által megszokott akasztófa rendszerbe kell rögzíteni.

A modul részei:

- Adatbevitel
- Napló

---

²⁴ <http://www.mve.hu/cegunkrol/bemutatkozas>

- Karton
- Kivonat
- Számlák bontása
- Mérleg tábla
- Szerkeszthető tábla
- Átvezetés
- Feladás
- Fogadás
- Szerviz
- Iktatószám ellenőrzés
- Mérleg modul paraméterek
- Rendszer paraméterek

Likvid modul:

A pénzügyi nyilvántartásokat öleli fel, támogatja a vevői és szállítói folyószámlák vezetését, a napi bank- és pénztárcsomagok kezelését és a különböző ÁFA pozíciók szerinti bevallások elkészítését. Az ügyviteli rendszerben már a főkönyvi könyvelést megelőzően is biztosított a pontos ÁFA analitika. A Libra3s ügyviteli rendszer Likvid modulja lehetőséget ad arra, hogy a felhasználó banki átutalásait fájlba készítse el. Ezen túlmenően az ügyviteli rendszer segítséget ad a rendszeres és egyedi pénzügyi levelezésben.

A likvid modul a vevői követelések és szállítói tartozások nyomon követhetőségét biztosítja, így a vállalat nagyfokú precizitással figyelheti a pénzügyi helyzetének alakulását.

A modul részei:

- Banki tételek kezelése
- Pénztár tételek kezelése
- Szállítói számlák kezelése
- ÁFA bevallás
- Levelezés
- Számlák kompenzálása
- Lekérdezések
- Feladás, fogadás
- Likvid paraméterek
- Szerviz programok

Számla modul:

A kimenő számlák elkészítéséhez nyújt segítséget. A funkcióban kézi rögzítéssel vagy a kapcsolódó, integrált modulokból az adatokat automatikusan átemelve készíthető kimenő számla. A vállaltirányítási rendszer a számlák összeállítását többféle módozatban támogatja: készíthető eseti-, időszaki-, előleg-, visszáru-, helyesbítő-, proforma-, sztornó- és független jóváíró számla. A Libra3s szoftver az ismétlődő kiszámlázásokat ún. „időszaki számlaállomány” létrehozásával teszi hatékonyabbá. A modul rendelkezik forintos és devizás, magyar és kétnyelvű számlaformátumokkal is.

A modulban bizonylatok készítése és annak kinyomtatása áll rendelkezésünkre.

A modul részei:

- Számlabevitel
- Utólagos számlafelvétel
- Számlák módosítása
- Számlák nyomtatása
- Számla kapcsolatok
- Lekérdezések
- Feladás, fogadás
- Modulparaméterek megadása

Pénztár modul:

Ez a modul látja el a gazdálkodó szervek házipénztárával kapcsolatos nyilvántartási, bizonylatkezelési és kimutatási feladatokat, és segítséget nyújt a napi pénztári események kezelésében. A rendszer egyszerre több pénztár vezetését teszi lehetővé. Megvalósítja az előleg kezelés teljes körű nyilvántartását, elszámolását, biztosítja az időszaki pénztárjelentés és a különböző pénzmozgásokkal járó bizonylatok kiállítását, szabály szerinti kezelését.

A modul részei:

- Bizonylat kiállítás
- Bizonylat utólagos rögzítése
- Modulparaméterek megadása

Tárgyi modul:

Ez a modul biztosítja a mindenkori törvényi előírásoknak megfelelően az immateriális javak és tárgyi eszközök analitikus nyilvántartását és lehetőséget ad az éves beszámolóhoz szükséges mellékletek, kiegészítések elkészítésére. A rendszer nyolcféle értékcsökkenési mód számítására ad lehetőséget és támogatja a mobil vonalkód olvasók alkalmazását, valamint lehetőséget biztosít az adó- és számviteli törvény szerinti értékcsökkenési elszámolásokra. A Libra3s Tárgyi modulja kezeli az egy- és kétévi, lineáris és teljesítményarányos leírások Tervszerinti és Terven felüli értékcsökkenését. Valódi „napi” értékcsökkenés számolására és előrejelzésére is módot ad a rendszer.

Kereskedelmi-logisztikai funkciók

Rendel modul:

A kis- és középvállalkozások klasszikus kereskedelmi, beszerzési, üzleti feladatait segítő funkció, a vevői és szállítói megrendeléseket, ajánlatkéréseket és visszaigazolásokat tartja nyilván. Az egyes bizonylatok adatai egymásba ágyazhatóak, másolhatóak annak érdekében, hogy könnyítsék az üzletszerzést és a vevők kiszolgálását.

A modul részei:

- Ajánlat/Rendelés rögzítése
- Ajánlatok/Rendelések módosítása
- Generálások
- Vevői rendelések teljesítése
- Szállítói rendelések teljesítése
- Rendelések visszaigazolása
- Vevői rendelések folyamatai
- Ajánlatok és rendelések lezárása
- Belső rendelések teljesítése
- Lekérdezések
- Modulparaméterek megadása

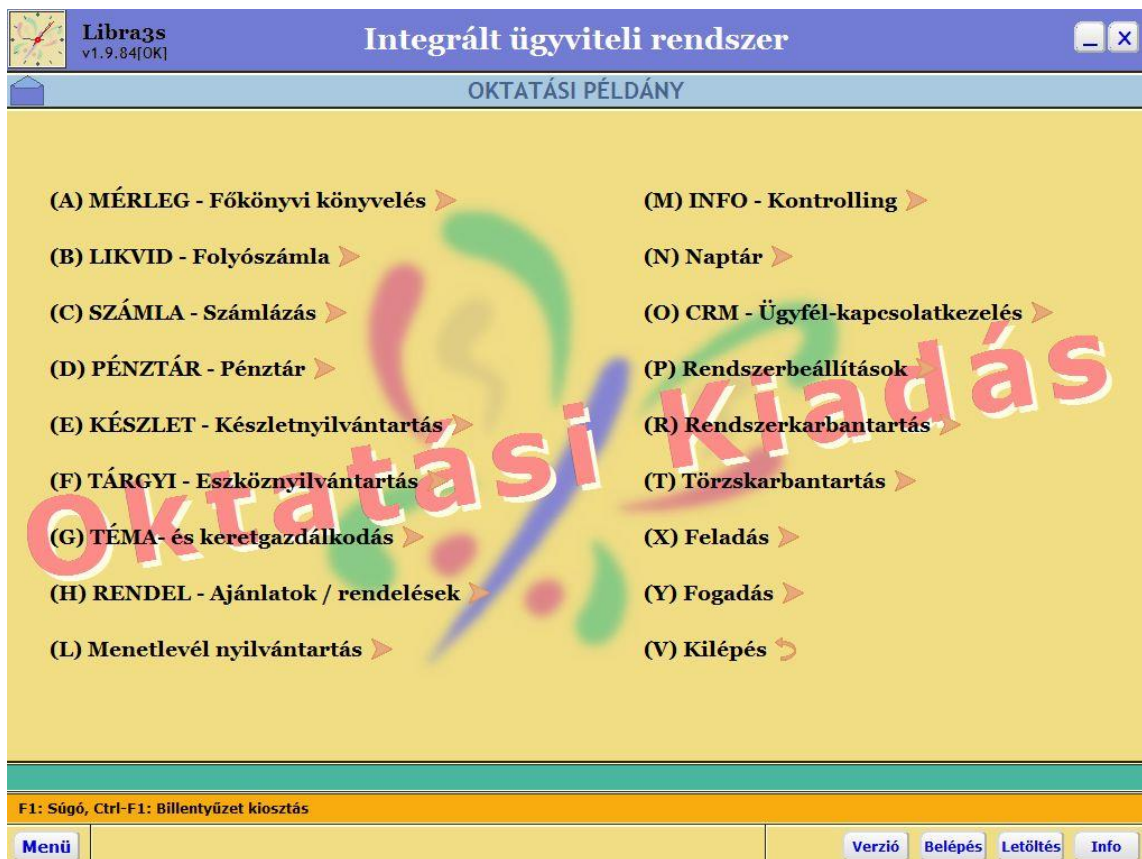
Menetlevél modul:

A vállalat gépjárműflottájának, munkagépeinek kezelésében, valamint az energiafelhasználás és útnyilvántartás adminisztrációjában nyújt segítséget. A fogyasztási normák alapján a szoftver automatikusan számol a menetlevél felvitelekor. A modul képes az útviszony szorzók és pótlékok segítségével a

fogyasztás korrigálására is. A ügyviteli rendszer a járművekhez megadott normák és a viszonylathoz megadott útviszony szorzók alapján kiszámolja az adott jármű norma szerinti fogyasztását. Ezt összevetve a tényleges fogyasztással üzemanyag megtakarítás, illetve többlet számolható.

A modul részei:

- Menetlevelek felvitele
- Nagyalakú üzemnapló
- Kisalakú üzemnapló
- Kisgép üzemnapló
- Magánutak számlázása
- Modulparaméterek
- Lekérdezések
- Útsablonok karbantartása

(Forrás: <http://www.mve.hu/megoldasaink/libra3s-integralt-ugyviteli-rendszer>)

A TRANSTANK Kft. által használt Libra3s Integrált szemléletű Vállalatirányítási Rendszer és a SPED 2000 Vállalatirányítási Információs Rendszer összeköttetésben állnak egymással. Ez lényegesen segíti a könyvelő, valamint a forgalom vezető munkáját. A Libra főbb moduljai közül csak a MÉRLEG, LIKVID funkciókat és minimálisan a SZÁMLA modult használja a vállalat, mivel az összes fontosabb funkciókat a SPED 2000 program látja el.

E két rendszer kapcsolata a gyakorlatban úgy működik, hogy a számlák automatikusan a SPED 2000 programból adatexportálással kerülnek át a Libra rendszerébe, valamint a menetlevél költségadatainak rögzítésekor a valutával fizetett költségekről a SPED 2000 készít összesítő listát havonta, és ez kerül könyvelésre a Libra programba.

Ezen rendszerek naprakész információkat adnak a TRANSTANK Kft. számára, amelyek segítséget nyújtanak a vállalat minőségirányításában is.

6. Észrevételek és javaslatok a továbbfejlesztésre

A mai gazdasági helyzetben egyre nehezebb sikeres és jól működő vállalatként versenyben maradni a piacon, az erősödő konkurenciát jelentő cégek mellett. Minden fuvarozó cégnek nehéz megfelelni a folyamatosan változó követelményrendszereknek.

A TRANSTANK Kft. jól alkalmazkodik a piaci versenyhez, fontos szerepet vállal a minőségirányításban, folyamatosan figyeli és betartja a CEFIC előírásait és 3 évente SQAS értékelő felülvizsgálatot végeztet, emellett az ADR szabályainak megfelelően végzi a tevékenységét. Az állandóan fejlődő gépjárműparkjának köszönhetően egyre több megrendelést tud teljesíteni. A sikerességét tükrözi a nagy vegyipari konszernnek folyamatos bizalma a TRANSTANK Kft. irányába. A szolgáltatásuk minőségét a vevők elégedettségével mérik, ezért a társaság mindent megtesz azért, hogy maximálisan kielégítse a megbízók igényeit.

A TRANSTANK Kft.-nek különböző külső tényezőkkel is szembe kell néznie. Veszélyt jelenthetnek a társaságra a versenytársak erősödése, a vasúti infrastruktúra fejlődése, az üzemanyag árak növekedése, különböző közúti díjak (pl. útdíjak) emelkedése, az esetleges gazdasági hanyatlás és az árfolyamok ingadozása is.

A TRANSTANK Kft. működését megismerve a következő javaslatokat tenném:

- Jelenleg a vállalatnál a legnagyobb problémát a megfelelő képzéssel rendelkező gépkocsivezetők felvétele jelenti. Sajnos ez a probléma az összes fuvarozó cégre érvényes, ez országos gondot jelent, mert igény lenne a felkészült gépjárművezetőkre, de sajnálatos módon önerőből már kevesen tudják vállalni a jelentős anyagi ráfordítással járó képzéseket. Szerencsére ezt az állam is így gondolja, ezért támogatást nyújt a gépjárművezetőknek a jogosítványuk megszerzéséhez. Az Országos Foglalkoztatási Közhasznú Nonprofit Kft. (OFA) által végzik a gépjárművezetők kiválasztását. A szervezetnél a TRANSTANK Kft. is regisztrált a problémája megoldása érdekében, de mivel a minőségirányítási rendszere előírja, és a CEFIC elvárása is megköveteli a 2 éves „nagykocsis” gyakorlatot, ez az állami segítség önmagában nem oldja meg a problémát.

Javaslatom ebből a szempontból az lenne, hogy a gépkocsivezetőkkel előszerződést köthetne a vállalat úgy, hogy megfelelő gyakorlat

megszerzéséhez köti a felvételt, és az is megoldást nyújthatna, ha csökkentett jövedelem mellett, mint tanuló vezető a TRANSTANK-nál szerezne meg az önálló járművezetés előtt a szükséges tapasztalatokat, ismereteket.

A második nagy probléma az idegen nyelv ismeret hiánya a gépkocsivezetőknél. A TRANSTANK Kft. felhasználja a CEFIC többnyelvű szakkifejezés gyűjteményét a gépjárművezetők nyelvismeretének javítására (TRANSPERANTO). Ez azonban csak a megfelelő nyelvi alapokkal rendelkezőknek segítség. Mivel ilyen alapokkal csak a fiatal, az iskolában idegen nyelvet tanult munkavállalók rendelkeznek, ezért ezt a pályát főleg a fiataloknak kell vonzóbbá tenni, és megfelelő életpályamodult kialakítani, mely a jövedelemben tükröződik, és velük előszerződést kötni vagy a TRANSTANK Kft-nél megoldani a tanuló vezetőként a fent említett módon a képzésüket.

- A cég vállalatirányítási rendszerében történő továbbfejlesztésére is javaslatot tennék. A jól működő SPED 2000 program fejlesztése még jobban megkönnyítené a dolgozók munkáját.

Elsősorban nagy segítséget nyújtana, ha a GPS összeköttetésben lenne a programmal és ezáltal az adatok automatikusan felkerülnének a rendszerbe. Továbbá a járatok optimalizálásában segítene, ha földrajzi elhelyezkedés szempontjából használnának szűkítéseket a járatoknál, feladatoknál és ezzel könnyebben és optimálisan össze lehetne szervezni a fuvarokat.

Viszont ez nem olyan egyszerű, mert az áru meghatározza, hogy melyik járművet lehet alkalmazni, és ezért ehhez használni kellene a program által részben már most is nyújtott, de jelenleg nem használt szűrő programot, amely például az országokéinti, árucsoportonkénti szűréseket, szűkítéseket látná el.

- A Libra rendszerben történő változtatásokat is javasolnám. A gyakorlatom során sok kézzel végzett nyilvántartást, és felrögzítést láttam, ez elkerülhető lenne, ha egy-két modulnál történének változások, például:

- Pénztár modulnál: jelenleg a vállalat kézzel vezeti a pénztárbizonylatokat, ezeknek a rendszerben történő vezetése megkönnyítené a dolgozó munkáját
- Tárgyi eszközök modulnál: felrögzíteni az eszközök nyilvántartását a rendszerbe, ezzel megszűnnének a kézzel írt kartonok, viszont ez

nagy munkával jár, mert a cég megalakulásától kezdve az összes eszközök élő mozgását fel kéne vinni, de ez a ráfordítás nagy segítséget nyújtana a könyvelő számára.

- A cég a napi banki pénzügyi mozgásait a banki terminálon keresztül intézi, nem használja ki azt a lehetőséget, hogy adatexportálással a banknak a szerveréről ezeket a tételeket automatikusan rögzítse, mert jelenleg ezeket a tételeket is kézzel rögzítik a vállalatnál.

7. Összegzés

A szakdolgozatomban igyekeztem bemutatni a TRANSTANK Nemzetközi Tankautó Fuvarozási Kft-nek a működését. A vállalat speciális tevékenységére irányuló veszélyes áruk fuvarozásába, valamint a társaság minőségirányításába és a vállalatirányítás rendszerébe próbáltam betekintést nyújtani.

A dolgozatomat a cég bemutatásával kezdtem, majd a tevékenységéből adódóan a veszélyes áruk fuvarozását és az ADR szerinti előírásokat ismertettem.

Ezután a minőségirányítási rendszerekkel foglalkoztam, ezen belül az ISO szabványsorozatokkal, konkrétan az MSZ EN ISO 9001:2009-el a vállalat minőségirányítási rendszerével, valamint az SQAS értékelő rendszerrel, amelyet a CEFIC szabályoz, majd bemutattam, hogy ezek milyen hatással vannak a cég működésére, tevékenységére.

Ezt követően a dolgozat másik fontos részét, a vállalatirányítási rendszereket szemléltettem. A társaság speciális tevékenységére alkalmazott SPED 2000 programot és a könyveléshez szükséges Libra rendszert és a kettő közötti kapcsolatot részleteztem.

Végezetül a szakmai gyakorlatom során megszerzett tapasztalataim segítségével tettem javaslatot a jól képzett gépkocsivezetők találására (ami jelenleg országos problémát jelent a fuvarozók számára) és próbáltam megoldást találni az idegen nyelv ismeretének a hiányára, valamint a vállalkozásnál használt két fontos vállalatirányítási rendszer (SPED2000, Libra3s) továbbfejlesztését is javasoltam.

A szakdolgozatomban említett előírásokat, szabályokat és a rendszerek megfelelő működését betartva tudja a TRANSTANK Kft. megvalósítani azt, ami a szlogenje is:

„Biztonság a közúton, megbízhatóság a fuvarozásban!”

8. Irodalomjegyzék

Koczor Zoltán: Minőségirányítási rendszerek fejlesztése. Budapest: TÜV Rheinland Akadémia, 2008.

Kövesi János és Topár József: A minőségmenedzsment alapjai. Budapest: TYPOTEX, 2006

Bálint Julianna: MINŐSÉG Tanuljunk, Tanítsuk és Valósítsuk meg. Budapest: TERC Kft., 2001

Petőcz Mária – Szabó József: Minőségirányítás – Minőségmenedzsment. Budapest: PMS, 2003

Nagy Imre: Minőségbiztosítás. Budapest: Műszaki könyvkiadó, 2001

Perry L. Johnson: ISO 9000. Budapest: Panem – McGraw – Hill, 1996

Szucsákné dr. Ónodi Ágnes – Király Éva – dr. Tokodi Jenő: Kereskedelem-szervezés és technológia III. Budapesti Gazdasági Főiskola, Kereskedelmi, Vendéglátóipari és Idegenforgalmi Főiskolai Kar, 2006

Hetyei József: Vállalatirányítási rendszerek Magyarországon. Budapest: COMPUTERBOOKS, 1999

Hetyei József: Vállalatirányítási rendszerek Magyarországon 2. Budapest: COMPUTERBOOKS, 2000

Hetyei József: ERP rendszerek Magyarországon a 21. században. Budapest: COMPUTERBOOKS, 2004

Gerhard és Markus Mayer, Erdei Péter: (Közúti Közlekedési Akadémiai Kft.-Budapest): Veszélyes áruk szállítása, Oktatási kézikönyv a veszélyes áruk közúti szállításához, a gyakorlat oldaláról, a 2015-ös ADR alapján. Wien: GSSA Mayer GmbH, 2014

Vállalati anyag: TRANSTANK Kft. Minőségirányítási kézikönyve, 2015

TRANSTANK Kft. Minőségirányítási eljárás, 2011

A Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról Szóló Európai Megállapodás: ADR

Egyéb forrás:

www.transtank.hu

www.nkh.gov.hu

www.bte.hu

www.mavesz.hu

www.mve.hu

www.cefic.org

www.sqas.org

SQAS Questionnaire & Guidelines - English version - 2015 - SQAS

kérdésjegyzék

MSZ EN ISO 9000:2001 - Szabvány

9. Ábrajegyzék, táblajegyzék

1. ábra A TRANSTANK Kft. szervezeti felépítése.....	5
2. ábra A veszélyes áruk osztályba sorolása az ADR szerint	14
3. ábra A minőségügyi rendszer folyamatábrája.	21
4. ábra TRANSTANK tevékenységének fő folyamatai és annak kapcsolatrendszere	23
5. ábra Minőségirányítási Kézikönyv szerinti dokumentációs rendszer szintjei.....	24
6. ábra Az SQAS felülvizsgálati folyamat.....	29
7. ábra A vállalatirányítási információs rendszer főbb komponensei.....	31
8. ábra ERP Rendszer.....	31
1. táblázat	15
2. táblázat	17
3. táblázat	37

10.Mellékletek listája

1. számú melléklet: TRANSTANK Kft. ISO tanúsítványa
2. számú melléklet: TRANSTANK Kft. SQAS tanúsítványa
3. számú melléklet: Jóváhagyási igazolás
4. számú melléklet: SPED 2000 program menüje
5. számú melléklet: ADR szerinti írásbeli utasítás

Kiegészítő útmutatás a járműszemélyzet részére

6. számú melléklet: ADR bizonyítvány
7. számú melléklet: Tisztítási bizonylat
8. számú melléklet: Komplex fejlesztési terv

11. Mellékletek

1. számú melléklet

TRANSTANK Kft. ISO tanúsítványa

CERTIFICATE

Nemzetközi Tankautó Fuvarozási Kft.

MSZ EN ISO 9001:2009

DEKRA Certification Kft. hereby certifies that the company

Transtank Kft.

Scope of certification:

International tank transport

Certified location:

H – 8900 Zalaegerszeg, Zrínyi u. 99.

has established and maintains a quality management system according to the above mentioned standard.
The conformity was adduced with audit report no. W214H5686

This certificate is valid from 12.05.2014 to 11.05.2017

Certificate registration no.: H10196079/6
duplicate

DEKRA Certification Kft.
Budapest, 08.05.2014

MIR TANÚSÍTÓ
NAT-4-0111/2011

Lack of fulfilment on conditions as set out in the Certification Agreement may
render this certificate invalid

DEKRA Certification Kft. * H-1118 Budapest, Pannohalmi út 14. * e-mail: dekra@dekracert.hu * www.dekracert.hu

2. számú melléklet

TRANSTANK Kft. SQAS tanúsítványa

SQAS ATTESTATION

Safety and Quality Assessment System

This is to confirm that an SQAS Transport Service Assessment has been carried out by Ferencz, Monika (Blumenthal Consulting) at

**Transtank Kft.
Zalaegerszeg**

on May 12, 2015

The assessment covered the "Core" and "Transport Service Specific" elements and has been carried out using the Cefic SQAS Transport Service Questionnaire and Guidelines.

The assessment report has been entered in the Cefic SQAS Electronic Database (www.sqas.org) under reference number 83555 and is accessible to the assessed company, the members of the SQAS Service Group and the Logistics & Distributors User Group.

Issued on May 12, 2015

Signed

Victor Trapani
SQAS Manager

Cefic, Brussels

The SQAS assessment report is a statement of facts and this attestation does not express any appreciation of the company's performance. The SQAS Assessment is valid for 3 years.

3. számú melléklet

Jóváhagyási igazolás

26-16/0368255/13

Jóváhagyási igazolás bizonyos veszélyes árut szállító járművek részére Certificate of approval for vehicles carrying certain dangerous goods			
Ez az igazolás tanúsítja, hogy az alábbiakban meghatározott jármű megfelel a "Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról szóló Európai Megállapodás" (ADR) által előírt feltételeknek.			
1. Az igazolás száma:	2. A jármű gyártója:	3. A jármű azonosítási száma:	4. A jármű rendszáma (ha van):
26-16/0368255/13	Mercedes-Benz	WDB9634031L761598	MJF457
5. A fuvarozó, az üzemben tartó vagy a tulajdonos neve és hivatalos címe: TRANSTANK KFT. 8900 Zalaegerszeg, Zrinyi utca 99.			
6. A jármű kategóriája ¹⁾ : N3 - tehergépkocsi 12 t felett			
7. A jármű rendeltetése(i) az ADR 9.1.1.2 bekezdése szerint ²⁾ :			
☐ EX/II	☐ EX/III	☐ FL	☐ OX
☐ AT	☒ MEMU		
8. Visszatartó fék (tartós lassítófék) ³⁾ : ☐ Tárgytalan ☒ az ADR 9.2.3.1.2 pontja szerint a teljesítmény megfelelő, ha a járműszerelvénnyel összefüggő ⁴⁾ 44.0 t			
9. A tartányjármű vagy akkumulátoros jármű tartányának (tartányainak) leírása (ha van):			
9.1 A tartány gyártója:			
9.2 A tartány vagy akkumulátoros jármű engedély száma:			
9.3 A tartány gyártási sorozat száma vagy a akkumulátoros jármű elemeinek azonosítója:			
9.4 A gyártás éve:			
9.5 Az ADR 4.3.3.1 vagy 4.3.4.1 bekezdése szerinti tartánykód:			
9.6 Az ADR 6.8.4 szakasza szerinti – esetleges – TC és TE különleges előírás(ok) ⁶⁾ :			
10. A következő veszélyes áruk szállíthatók: A jármű megfelel 7. pontban szereplő rendeltetése szerinti veszélyes áruk szállítására vonatkozó követelményeknek.			
10.1 EX/II vagy EX/III jármű esetén ³⁾ : ☐ Az 1. osztály anyagai beleértve a J összeférhetőségi csoport anyagait ☐ Az 1. osztály anyagai kivéve a J összeférhetőségi csoport anyagait			
10.2 Tartányjármű vagy akkumulátoros jármű esetén ³⁾ : ☐ csak a 9. pontban feltüntetett tartánykód és az esetleges különleges előírások szerint szállítható anyagok ⁵⁾ ; vagy ☐ csak a következő anyagok (az osztály, UN szám, ha szükséges a csomagolási csoport és a "helyes szállítási megnevezés" megadásával):			
Csak olyan anyagok szállíthatók, amelyek a tartány anyagával, tömítéseivel, szerelvényeivel és - ha van - a belső bevonatával nem lépnek veszélyes reakcióba.			
11. Megjegyzések (Remarks): "Az ADR anyagainak bármelyikét szállító tartályos félpótkocsit, tankkonténeres pótkocsit vonathat" "Authorized to tow tank semi-trailers or tankcontainers carrying substances of ADR"			
12. Érvényes: 2017.03.18.-ig A kiállító szerv bélyegzője: Hely, dátum: Székesfehérvár, 2016.03.18. A Fejér Megyei Kormányhivatal kormány megbízottjában és megbízásából			

1) A "Közös határozat a járművek szerkezetéről" (R.E.3.) 7. Mellékletének (vagy a 2007/46/EK irányelvnek) az N és O kategóriájú gépjárművekre, illetve pótkocsikra vonatkozó meghatározás szerint.

2) A nem kívánt rész áthúzandó.

3) A megfelelő négyzetet be kell jelölni.

4) A megfelelő értéket be kell írni. Ha itt 4 t van feltüntetve, ez nem módosítja a forgalmi engedélyben szereplő megengedett legnagyobb össztömeget.

5) Azok az anyagok, amelyek a 9. pontban feltüntetett tartánykód, vagy a 4.3.3.1.2 és 4.3.4.1.2 pontok szerinti tartányrangsor alapján engedélyezett egyéb tartánykód és az esetleges különleges előírások szerint szállíthatók.

6) Nem szükséges megadni, ha a szállítható anyagok a 10.2 pontban fel vannak sorolva.

4. számú melléklet

SPED 2000 program menüje

Menü

- Kedvencek
- Törzsállományok
  - Általános
    - Partnerek
    - Felhasználók
    - Szervezeti egységek
    - Ország/Város/VH/Címek
    - Áruk
    - Megnemfelelés fajta
    - Partner egyenleg
    - Munkaszüneti napok
    - Szűkítési csoportok
    - Konténerek
    - Útvonal
  - Pénzügy
    - Árfolyamok
    - Számlajogcímek
    - Saját bankszámlák
    - Pénztár jogcímek
  - Fuvarozás
    - Saját gépjárművek
    - Üzemanyag árak
    - Állomány nyilvántartás
    - Normák
    - Hitelkártyák
    - Napidíjak
    - Járat típusok
    - Szorzók
    - Műszaki típuskód
    - Járat költségek
    - Baleseti nyilvántartás
    - Gépjárművezetői kategóriák
    - Gkv. értékelési szempontok
    - Szerviz költség
  - Okmány
- Általános
  - Szerződésnyilvántartás
  - Nemmegfelelés nyilvántartás
  - Megrendelések
  - Feladat ütemező
- Iktatás
- Szállítmányozás
  - Ajánlatok
  - Feladatok
  - Járatok
  - Diszpécser
  - Beérkezett üzenetek
  - CMR nyilvántartás

- Pénzügy
  - Kimenő számlák
  - Nyomtatandó számlák
  - Beérkező számlák likvidálása
  - Pénztár
  - Beérkező számlák bontása
- Szerviz
  - Nyomtatványok
  - Pozíciószám
  - Partner kiválasztás
- Sűgó
- Külső kapcsolatok
  - Elektronikus levelek
  - T-mobil GPS
- Javítások
  - Alkatrészek
- Extrák
  - Elküldött üzenetek
  - Beérkező üzenetek

5. számú melléklet

ADR szerinti írásbeli utasítás

ADR SZERINTI ÍRÁSBELI UTASÍTÁS

Teendők baleset vagy más veszélyhelyzet esetén

A jármű személyzetének a szállítás során – esetlegesen – bekövetkező baleset vagy más veszélyhelyzet esetén – ha lehetséges és biztonságosan végrehajtható – a következőket kell tennie:

- Álljon meg a járművel, állítsa le a motort, ha van akkumulátortelep-főkapcsoló, áramtalanítson!
- Kerüljön minden gyújtóforrást, főleg ne dohányozzon, ne használjon elektronikus cigarettát vagy ahhoz hasonló eszközöket, és ne kapcsoljon be semmilyen elektromos berendezést!
- Értesítse a megfelelő beavatkozó, kárelhárító szolgálato(ka)t, adjon meg minden lehetséges felvilágosítást a balesetről, illetve a rendkívüli eseményről és az érintett veszélyes anyagról!
- Vegye fel a fényvisszaverő mellényt (ruházatot), és a megfelelő helyre állítsa fel a figyelmeztető jelzőket!
- Készítse elő a fuvarokmány(oka)t, hogy a beavatkozóknak azonnal átadhassa, ha megérkeznek!
- A kifolyt, kiszóródott anyagba ne lépjen bele és ne nyúljon hozzá, tartózkodjon a szél felőli oldalon, hogy a füstöt, a port, a gőzt vagy a párákat nehogy belélegezze!
- Ha a gumiabroncsnál, a fékberendezésnél vagy a motortérben kezdődő, kis mértékű tüzet észlel, kísérelje meg eloltani a tűzoltó készülékkel, de csak ha biztonságosan meg tudja tenni!
- A rakománytérben keletkező tűz oltását a jármű személyzetének tilos megkísérelnie!
- Ha biztonságosan megoldható, a járművön található eszközökkel próbálja megakadályozni, hogy az anyag a felszíni vizekbe, a talajba vagy a csatornahálózatba szivárogjon, illetve a kiömlött, kiszóródott anyagot próbálja felfogni!
- Húzódjon távolabbra a baleset vagy veszély helyszínétől, figyelmeztessen másokat is, hogy maradjanak távol, kövesse a beavatkozó, kárelhárító szolgálato(ok) utasításait, illetve tanácsait!
- Ha szennyeződött a ruhája, vegye le, és a szennyeződött védőeszközökkel együtt biztonságosan helyezze el!

Kiegészítő útmutatás a járműszemélyzet részére

Kiegészítő útmutatás a járműszemélyzet részére a veszélyes anyagok veszélyeinek jellemzőiről osztályonként, az adott körülményektől függő teendőkről		
Veszélyességi bárca, nagybárca	A veszély jellemzői	Kiegészítő útmutatás
(1)	(2)	(3)
<p>Robbanóanyagok és -tárgyak</p> <p>1 1.5 1.6</p>	<p>Többféle tulajdonság és hatás lehetséges, például:</p> <ul style="list-style-type: none"> az egész tömeg felrobbanása; repszardabok kivetődése, szétröpülése; erőteljes égés vagy hőfejlődés; erős fény- vagy hanghatás; füst képződés. <p>Rázkódásra, ütődésre, hőre érzékeny.</p>	<p>Húzdójon fedezékbe, de ablak közelébe ne menjen!</p>
<p>Robbanóanyagok és -tárgyak</p> <p>1.4</p>	<p>Csekély tűz- és robbanásveszély.</p>	<p>Húzdójon fedezékbe!</p>
<p>Gyúlékony gázok</p> <p>2.1</p>	<p>Tűzveszély. Robbanásveszély. A szállító edényzetben nagy nyomás lehet. Fulladás veszélye. Égési, fagyási sérülést okozhat. Hő hatására a szállító edényzet szétrobbánhat.</p>	<p>Húzdójon fedezékbe! Kerülje a mélyebben fekvő területeket!</p>
<p>Nem gyúlékony, nem mérgező gázok</p> <p>2.2</p>	<p>Fulladás veszélye. A szállító edényzetben nagy nyomás lehet. Fagyási sérülést okozhat. Hő hatására a szállító edényzet szétrobbánhat.</p>	<p>Húzdójon fedezékbe! Kerülje a mélyebben fekvő területeket!</p>
<p>Mérgező gázok</p> <p>2.3</p>	<p>Mérgezésveszély. A szállító edényzetben nagy nyomás lehet. Égési, fagyási sérülést okozhat. Hő hatására a szállító edényzet szétrobbánhat.</p>	<p>Használjon légzésvédő maszkot (menekülőkamzsat!) Húzdójon fedezékbe! Kerülje a mélyebben fekvő területeket!</p>
<p>Gyúlékony folyékony anyagok</p> <p>3</p>	<p>Tűzveszély. Robbanásveszély. Hő hatására a szállító edényzet szétrobbánhat.</p>	<p>Húzdójon fedezékbe! Kerülje a mélyebben fekvő területeket!</p>
<p>Gyúlékony szilárd anyagok, önreaktív anyagok és szilárd, érzéketlenített robbanóanyagok</p> <p>4.1</p>	<p>Tűzveszély. Gyúlékony vagy éghető, hő, szikra vagy láng hatására meggyulladhat. Önreaktív anyagot tartalmazhat, ami hőfejődéssel járó bomlásra hajlamos: hő hatására, vagy más anyagokkal (pl. savakkal, nehézfém vegyületekkel, aminosokkal) érintkezve, vagy súrlódás vagy rázkódás hatására. Ilyenkor egészségre ártalmas vagy gyúlékony gázok, gőzök keletkezhetnek, illetve öngyulladás is bekövetkezhet. Hő hatására a szállító edényzet szétrobbánhat. Az érzéketlenített robbanóanyag felrobbánhat, ha csökken az érzéketlenítőszer mennyisége.</p>	
<p>Öngyulladásra hajlamos anyagok</p> <p>4.2</p>	<p>Öngyulladás miatt tűzveszély áll fenn, ha a szállító edényzet megsérül vagy ha a tartalma kiömlik. Vízzel hevesen reagálhat.</p>	
<p>Vízzel érintkezve gyúlékony gázokat fejlesztő anyagok</p> <p>4.3</p>	<p>Ha vízzel érintkezik, tűz- és robbanásveszélyes.</p>	<p>A kiömlött, kiszóródott anyagot övni kell a nedvességtől, le kell takarni!</p>

Veszélyességi bárca, nagybárca	A veszély jellemzői	Kiegészítő útmutatás
(1)	(2)	(3)
<p>Gyújtó hatású (oxidáló) anyagok</p> <p>5.1</p>	<p>Ha gyúlékony vagy éghető anyaggal érintkezik, heves reakció, gyulladás és robbanás veszélye.</p>	<p>Ne keveredjen gyúlékony vagy éghető anyaggal (pl. fűrészporral)!</p>
<p>Szerves peroxidok</p> <p>5.2</p>	<p>Hőfejlődéssel járó bomlás veszélye áll fenn: magas hőmérsékleten, vagy más anyagokkal (pl. savakkal, nehézfém vegyületekkel, aminosavakkal) érintkezve, vagy sűrűdés vagy rázkódás hatására.</p> <p>Ilyenkor egészségre ártalmas vagy gyúlékony gázok, gőzök keletkezhetnek, illetve öngyulladás is bekövetkezhet.</p>	<p>Ne keveredjen gyúlékony vagy éghető anyaggal (pl. fűrészporral)!</p>
<p>Mérgező anyagok</p> <p>6.1</p>	<p>Belégzés, lenyelés vagy bőrrel való érintkezés esetén mérgezés veszélye.</p> <p>Veszélyezteteti a vízi környezetet (a felszíni vizeket, a talajt) és a csatornahálózatot.</p>	<p>Használjon légzésvédő maszkot (menekülőkámzsát)!</p>
<p>Fertőző anyagok</p> <p>6.2</p>	<p>Fertőzés veszélye.</p> <p>Súlyos emberi vagy állati megbetegedést okozhat.</p> <p>Veszélyezteteti a vízi környezetet (a felszíni vizeket, a talajt) és a csatornahálózatot.</p>	
<p>Radioaktív anyagok</p> <p>7A 7B 7C 7D</p>	<p>Külső és belső sugárterhelés veszélye.</p>	<p>A lehető legrövidebb ideig tartózkodjon a sugárzó anyagot tartalmazó rakomány közelében!</p>
<p>Hasadó anyagok</p> <p>7E</p>	<p>Nukleáris láncreakció bekövetkezésének veszélye.</p>	
<p>Maró anyagok</p> <p>8</p>	<p>A maró hatás miatt égési sérülést okozhat.</p> <p>Az ilyen anyagok egymással, vízzel vagy más anyagokkal hevesen reagálhatnak.</p> <p>A kiömlött anyag maró gőzöket fejleszthet.</p> <p>Veszélyezteteti a vízi környezetet (a felszíni vizeket, a talajt) és a csatornahálózatot.</p>	
<p>Különféle veszélyes anyagok és tárgyak</p> <p>9</p>	<p>Égési sérülést okozhat.</p> <p>Tűzveszély.</p> <p>Robbanásveszély.</p> <p>Veszélyezteteti a vízi környezetet (a felszíni vizeket, a talajt) és a csatornahálózatot.</p>	

1. megjegyzés: Ha többféle veszélye van az anyagnak, vagy többféle anyag van a rakományban az összes rájuk vonatkozó leírást figyelembe kell venni.

2. megjegyzés: A táblázatban feltüntetett kiegészítő útmutatás a szállított anyag osztályának és a szállítóeszköznek megfelelően adaptálható.

Kiegészítő útmutatás a járműszemélyzet részére a veszélyes anyagok veszélyeinek jellemzőiről az alkalmazott jelölések szerint, az adott körülményektől függő teendőkről		
Jelölés (1)	A veszély jellemzői (2)	Kiegészítő útmutatás (3)
 Környezetre veszélyes anyag	Veszélyezteteti a vízi környezetet (a felszíni vizeket, a talajt) és a csatornahálózatot.	
 Magas hőmérsékletű anyag	A magas hő égési sérülést okozhat.	Ne érjen hozzá a szállítóegység forró részeihez és a kiömlött anyaghoz!

Személyi védőeszközök és egyéb felszerelések
az általános tennivalók és az egyes veszélyek fennállása esetén teendők végrehajtásához, melyeket az
ADR 8.1.5 szakasza szerint a szállítóegységen kell tartani

A következő felszerelést mindig a szállítóegységen kell tartani:

- minden járműre egy, a jármű legnagyobb megengedett össztömegének és a kerekek átmérőjének megfelelő méretű kerék kitémasztó éket;
- két, önmagában megálló figyelmeztető jelzőt;
- szemöblítő folyadékot^{a)}; valamint

a járműszemélyzet minden tagja részére:

- fényvisszaverő mellényt (ruházatot);
- hordozható világítókészüléket;
- egy pár védőkesztyűt; valamint
- a szem védelmére alkalmas eszközt.

Bizonyos osztályokhoz a következő kiegészítő felszerelés szükséges:

- a 2.3 vagy a 6.1 veszélyességi bárca, illetve nagybárca használata esetén a járműszemélyzet minden tagja részére légzésvédő maszk (menekülő-kámzsa);
- lapát^{b)};
- csatormanyílás lefedésére alkalmas eszköz^{b)};
- gyűjtőedény^{b)}.

a) Nem szükséges, ha az 1, 1.4, 1.5, 1.6, 2.1, 2.2 vagy 2.3 számú veszélyességi bárca, illetve nagybárca van a küldeményen.

b) Csak szilárd és folyékony anyagoknál szükséges, ha a 3, 4.1, 4.3, 8 vagy 9 veszélyességi bárca, illetve nagybárca van a küldeményen.

6. számú melléklet
ADR bizonyítvány

ADR JÁRMŰVEZETŐ OKTATÁSI BIZONYÍTVÁNY ADR DRIVER TRAINING CERTIFICATE	
 	<p>1. HU101188 2. Teszt 3. Elek 4. 01/01/1980 5. HUN</p> <p>6. <i>Teszt Elek</i></p> <p>7. Nemzeti Közlekedési Hatóság 8. Érvényes/Valid to:01/06/2018-ig</p>
ÉRVÉNYES AZ ALÁBBI OSZTÁLYOKRA, iii. UN SZÁMOKRA VALID FOR CLASS(ES) OR UN Nos	
TARTÁNYOS SZÁLLÍTÁSRA TANKS	NEM TARTÁNYOS SZÁLLÍTÁSRA OTHER THAN TANKS
9. 2, 3, 5.1, 6.1, 8, 9	10. 2, 3, 4.1, 4.2, 4.3, 5.1, 5.2, 6.1, 6.2 8, 9

7. számú melléklet Tisztítási bizonylat

 www.eftco.org	European Cleaning Document® H	 www.tartalytisztitas.hu
1		
2 A vevő azonosító száma / Customer reference number*		3 Sorozatszám / Serial number
4 Vevő / Customer		5 Azonosító számok / Identification numbers Gépjármű / Vehicle Tank, Silo, Konténer, IBC / Tank, Silo, Container, IBC
6 A termék fajtája / Nature of product*		7 Következő töltet / Next Load*
Comp	8 Tisztított termék / Cleaned product UN N° / Név / Name	9 Tisztítási eljárás Cleaning Procedures EFTCO kódok / EFTCO Code / Description*
Comp	10 További szolgáltatás / Additional Services	
11 Megjegyzések / Comments		
12 A tisztítást elvégző neve / Name cleaner*		13 Belépés időpontja / Time In* Dátum / Date Távozás időpontja / Time Out
A tisztító állomás tanúsítja, hogy a megjelölt tartálytisztítási szolgáltatás(ok)at elvégezte. (ld. az EFTCO "tisztá" állapotra vonatkozó meghatározását). The cleaning station confirm that the above mentioned service(s) to clean the tank have been carried out (see EFTCO definition of 'clean').		
* Kiegészítő opcionális	14 Tisztító állomás / Cleaning Station Név / Name Aláírás / Signature	15 Gépkocsivezető / Driver* Név / Name Aláírás / Signature

8. számú melléklet Komplex fejlesztési terv

20..... évi KOMPLEX FEJLESZÉSI TERV

Megnevezés	Bázisadat	Cél	Tényadat	Ellenőrzés	Alkalmazandó szabályozás	Személyi és tárgyi feltételek	Felölős
Vevői melegegedettség							
A fuvarozott áru nyomkövetése							
Fuvarvállalat teljesítés, kapacitás, határidő							
Eszközpark minősítése							
Érteklőség							
Gépjárművezetők magatartása							
Reklamációk							
Reklamáció/fuvarszám							
Nem meglelelésegek							
Nem meglelelésegek/fuvarszám							
MINŐSÉG							
Oklatási napok száma/fő							
1km-re jutó bevétel/feher nemzetközi							
1km-re jutó bevétel/bíumen nemzetközi							
1km-re jutó bevétel/bíumen beltöld							
Fuvarhasznátltság/feher nemzetközi							
1 fordulóval elszállított súly/feher							
Fajlagos üzemanyag felhasználás							
Üzemanyag felhasználás/km							
Jávitási költség/metro, gumival							
Biztonság							
Büntetés:							
munkabaleset							
közúti munkabaleset							
saját moós közúti baleset							
Baleset/millio km							
Személyi sérüléssel járó közúti baleset							
személyi sérüléssel járó közúti baleset/km							
Jelenlós anyagi kárral járó baleset /1M Ft feletlv							
Jelenlós anyagi kárral járó baleset /Mkm							
RAR ossz baleset/km							
EGESZSÉGVÉDELÉM							
KÖRNYEZETVEDELÉM							

20..... évi KOMPLEX FEJLESZÉSI TERV

Környezeti kár								
CSR								

Készült:
Készítette:

Jóváhagyta:

BGE

BUDAPESTI GAZDASÁGI EGYETEM
ALKALMZOTT TUDOMÁNYOK EGYETEME

GAZDÁLKODÁSI KAR ZALAEGERSZEG

SZERZŐI NYILATKOZAT

Alulírott, Márkus Petra büntetőjogi felelősségem tudatában nyilatkozom, hogy a szakdolgozatomban foglalt tények és adatok a valóságnak megfelelnek, és az abban leírtak a saját, önálló munkám eredményei.

A szakdolgozatban felhasznált adatokat a szerzői jogvédelem figyelembevételével alkalmaztam.

Ezen szakdolgozat semmilyen része nem került felhasználásra korábban oktatási intézmény más képzésén diplomaszerezés során.

Zalaegerszeg, 2016. május 30.

Márkus Petra sk.

---

hallgató aláírása

ÖSSZEFOGLALÁS

A TRANSTANK KFT. vállalatirányítási rendszerének bemutatása az ADR és a CEFiC előírásának tükrében.

---

szakdolgozat címe

Márkus Petra

---

hallgató neve

Nappali tagozat/Gazdálkodási és menedzsment szak/
Szolgáltatásmenedzsment szakirány

A szakmai gyakorlatomat a TRANSTANK Nemzetközi Tankautó Fuvarozási Kft-nél töltöttem, és az itt megszerzett tapasztalatok és a cégnél dolgozó szakemberek segítségével írtam meg a szakdolgozatom. A dolgozatom fő témája a veszélyes áruk fuvarozása, valamint minőségirányítási és vállalatirányítási rendszerek bemutatása.

Diplomamunkám célja az volt, hogy közelebbről megismertessem az olvasóval a veszélyes áruk fuvarozásának a veszélyeit, előírásait és a hozzájuk kapcsolódó felelősségeket, amelyek terhelik a vállalatot, és szemléltessem, hogy a cégen belül működő, a speciális tevékenységére kialakított minőségirányítási és vállalatirányítási rendszerek hogyan szolgálják ki a társaságot.

Dolgozatomat a TRANSTANK Kft. bemutatásával és a vállalatra vonatkozó szabályok, elvárások ismertetésével kezdtem.

Ezt követően a veszélyes áruk fuvarozásával és azok előírásaival foglalkoztam, főként az ADR (Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról szóló Európai Megállapodás) szabályzását részleteztem.

A következő fejezetben a minőségirányítással kapcsolatos fogalmakat, rendszereket értelmeztem, ezen belül a minőség fogalmát, a minőségügyi rendszert, a

szabványosítás jelentőségét, valamint az ISO 9000 minőségbiztosítási rendszert. Ezután a társaság tevékenységére kialakított MSZ EN ISO 9001:2009-es minőségirányítási rendszert fejtettem ki bővebben. Ezekon kívül még ebben a fejezetben az SQAS értékelő rendszert mutattam be, amelynek a rendszerét a CEFIC (Európai Vegyipari Tanács) működteti és szabályozza. Ez a fejezet a vállalat minőségirányítását tükrözi, azaz mit tesz azért, hogy a partnereiknek teljes körű bizalmat nyújtson.

A következő fejezetben, a másik fontos témát ismertettem, a vállalatirányítási rendszereket. Itt a vállalat két fontos vállalatirányítási rendszerét mutattam be. Az egyik a társaság speciális tevékenységére irányuló SPED 2000 program, ami a forgalom irányítását és a fuvarozás ügyviteli feladatait végzi el. A másik pedig a Libra3s rendszer, ami a könyvelési feladatokat látja el, végül e két rendszer kapcsolatát részleteztem. Ezek a rendszerek naprakész információkat nyújtanak a vállalat részére, ami a minőségirányításában is segítséget nyújthat.

A dolgozatom utolsó részében, a munkám során szerzett tapasztalatok segítségével, próbáltam rávilágítani a társaság működésében észlelt problémákra. Javaslatot tettem arra, ami jelenleg országos problémát jelent a fuvarozók körében, hogy hogyan tudnának megfelelő képzéssel rendelkező gépkocsivezetőt felvenni, valamint nagy problémát jelent az idegen nyelv ismeretnek hiánya és erre is igyekeztem megoldást találni.

Másrészről a cég két fontos vállalatirányítási rendszerének továbbfejlesztését is javasoltam, annak érdekében, hogy a dolgozók könnyebben tudják elvégezni a feladataikat.

Összességébe a leírtak alapján elmondhatom, hogy a TRANSTANK Kft. mindent megtesz azért, hogy maximálisan kiszolgálja a megbízók igényeit, és a szigorú előírásoknak eleget téve biztonságot, és megbízhatóságot nyújtson. Ezt a vállalat szlogenje is tükrözi:

„Biztonság a közúton, megbízhatóság a fuvarozásban!”